

BA2- Professionsbachelorprojektet
Den motiverende effekt i udeskole

Ribe Kunstmuseum, vores egne billeder fra studieture.

Studerende	Cecilie Sofie Bækkelund Petersen -laer200158 Hanane Abachri- laer196029
Vejleder	Ebbe Kromann-Andersen Marie Veisegaard Olsen
Uddannelsessted	Københavns professionshøjskole Campus Carlsberg
Afleveringsdato	3. Januar 2024
Anslag:	90736

Indholdsfortegnelse

BA2- Professionsbachelorprojektet	1
Den motiverende effekt i udeskole	1
Indholdsfortegnelse	2
Indledning	3
Problemstilling	4
Problemformulering	6
Læsevejledningen	6
Forskningsoversigt	7
Undersøgelsesmetode og empiri	7
Interview med elever og lærer	8
Kvantitativ undersøgelse	9
Observation	9
Teoretisk grundlag	9
Udeskolepædagogik som teoretisk grundlag	10
Den Episodiske hukommelse	12
Sammenhæng mellem udeskole og historiefaget	13
Motivationslementer i forhold til udeskole	15
Rigsfællesskab som kanonpunkt i historiefaget	17
Analyseafsnit	20
Første del - sammenhæng mellem historiefaget, kanonpunkt og udeskole	20
Historiefaget - kompetencer og færdigheder	20
Historiefagets i forhold til udeskole	23
Kanonpunkt rigsfællesskab og den størrelse den fylder i folkeskolen	26
Anden del. Udeskole i forhold til klasseundervisning og motivation	30
Udeskole vs. klasseundervisning	30
Udeskole og motivation	35
Diskussionsafsnittet	40
Sammenfatning	42
Handleperspektiv	43
Litteraturliste	46
Bøger	46
Artikler	47
Bilag	50
Bilag 1. Interviewguide - Historielærer	50
Bilag 2. Elev Interviewene	51
Bilag 3. Uddrag fra PR3 logbog - 7. klassesetrin	56
Bilag 4. Interview fra PR3 med 7. klassesetrin	57
Bilag 5 - Didaktisk model for udeskole	59

Indledning

Der er flere aspekter, der spiller ind i forhold til vores valg af emne. En af dem er oplevelserne, som vi har opnået gennem modulet "*Udeskole stedbaseret læring - Rigsfællesskabet*". Gennem vores interagerende- og udforskende oplevelser i Grønland, Færøerne og Danmark gik det op for os, hvor lidt vi egentlig ved om den sammenhæng, der er mellem landene, og hvad det egentlig vil sige, at Grønland og Færøerne er en del af Danmarks Rige.

Ligesom Studieadjunkt og forkvinde for Grønlands Råd for Menneskerettigheder Qivioq Løvstrøm nævner hun, at selvom Færøerne og Grønland er en del af det danske rige, så er der mange af øernes indbyggere, der ikke føler sig som en del af rigsfællesskabet. Derfor er det vigtigt at skabe dette fællesskab ved at gå på opdagelse hos hinanden, så vi egentlig kan finde ud af, hvad det endelig betyder at være et rigsfællesskab (Løvstrøm, 2023).

Vi mente også, at det er udfordrende at formidle fortællingen om rigsfællesskabet alene gennem lærebøger og klasseundervisning. Da det kan være svært at opnå en helhedsforståelse af de historiske fortællinger ved kun at fokusere på undervisning i klasselokalet og ikke inddrage andre informationskilder og læringsmiljøer (Bærenholdt & Hald, 2020: 43). Dette gør det vanskeligt at etablere en forbindelse mellem den viden, eleverne opnår i klasserummet, og den virkelige verden omkring dem.

Derfor er det afgørende at vise eleverne, at historie er et fag, der skal opleves, føles og berøres (Aarhus Universitet, 2022). Derved vil faget ikke fremstå som værende domineret af at være et teksttung, kedeligt og uoverskueligt fag (Grynberg, 2016).

Mange elever deler meningen om, at historiefaget fungerer som et bogligt og teksttung fag. Denne forklaring kan vi godt nikke genkendende til, oplevelsen har været den samme for os, dengang vi selv gik i folkeskole. Historiefaget fremstod nærmere som en matematisk kobling af en række begivenheder, som havde afsæt i en række årstal, og ved hjælp af den kronologiske tidslinje fik man skabt summen i historiefaget. Således var det svært som elev at få udviklet kompetencerne historiebevidsthed og historiebrug. Samt at skabe en sammenhæng med den forforståelse de har hjemme fra, den viden de opnår i undervisningen og omsætte det

til den "virkelige" viden, de skal bruge i samfundet. Ifølge forskeren Heidi Eskelund så nævner hun, at størstedelen af eleverne mener, at historiefaget fremstår som et teksttungt fag, eleverne mener, at faget kun tager udgangspunkt i at huske årstal, vigtige historiske personer og begivenheder (Grynberg, 2016).

Det er derfor vigtigt for os, som kommende historielærere, at være brobygger mellem elevernes oplevelser af faget, samtidig med at de tager udgangspunkt i de forudsætninger, de bringer med fra eget liv og hverdag. Som lektor ved DPU Claus Haas nævner, så er det vigtigt at udvikle en historiedidaktik, der vil bidrage til, at eleverne oplever historiefaget som relevant for deres hverdag (Aarhus Universitet, 2022). Dette, mener vi, kan lade sig gøre ved at inddrage udeskolepædagogik mere i historiefaget.

Problemstilling

Som nævnt tidligere så stammer vores inspiration til at behandle dette emne ud fra vores egne oplevelser, som studerende på udeskole modulet, men også ud fra den empiri som vi har indsamlet både fra praktik 3 og fra interviewene med elever fra 7. klassetrin og deres klasselærer fra en skole i Tårnby kommune. Derudover er vi også blevet inspireret af en række forskellige litteraturer, som vi har stiftet bekendtskab med, som tager afsæt i udeskole og motivation.

Ud fra den viden og de erfaringer vi har gjort os omkring Rigsfællesskabet, har vi fået indblik i, at gennem udeskole får elever mulighed for at finde forskellige indfaldsvinkler til viden om mennesker og samfund før i tiden. Denne viden finder de i mødet med de udendørs omgivelser, således bliver historiefaget levendegjort, ved hjælp af bygninger og artefakter, som eleverne møder i omgivelserne. Der skabes heraf en kontekst, som skaber motivation, forståelse og indlevelse. Historiefaget bliver hermed et naturligt samlingspunkt frem for et fjendtligt fag. Den abstrakte tidsdimension i historiefaget bliver hermed konkretiseret i mødet med en fysisk og social virkelighed. Udeskole kan derfor blive en vigtig del af historiefagets didaktik.

Derudover tager vores opgave også afsæt i kanonpunktet "*Nordatlanten og rigsfællesskabet*". Vi vurderer, at der er en mangel på viden om dette emne i folkeskolerne ude fra vores

personlige samtaler med vores nære, derfor synes vi, at det er vigtigt, at der kommer mere fokus på emnet i skolen. Ifølge Qivioq Løvstrøm så mener hun at;

“Vi i Grønland og Færøerne har større kendskab til dansk popkultur og national identitet, mens at man som dansker ikke ofte har mulighed for at få indsigt i den grønlandske eller færøske kunstscene”(Løvstrøm, 2023).

Løvstrøms udsagn kan vi genkende fra vores personlige oplevelser i mødet med grønlænderne og færingerne. Vi indså, at vi i Danmark har en stor mangel på indsigt om færingernes og grønlændernes historiske-, kulturelle-, politiske- og naturfaglige baggrund.

I modsætning til færingerne og grønlænderne, havde de til gengæld et større indblik i de faktorer og værdier, der var grundlæggende for det danske samfund. Ifølge UNICEF så, ønsker de at styrke undervisningen om den grønlandske og færøskes kultur og historie i den danske folkeskole. De mener, at denne undervisning kan bidrage med en større viden og forståelse for kulturen og historien om rigsfællesskabet, samt at det på sigt kan være med til, at nedbryde de fordomme og diskrimination, som flere undersøgelser har påvist (Decara, 2022).

Det er derfor vigtigt, at der kommer mere viden om, hvad det vil sige, at vi er et rigsfællesskab, vi skal have større indblik i at udforske hinandens historiske-, kulturelle- og politiske baggrund, dette kan vi starte med at gøre ved, at undersøge i hvilke områder de to andre landes “stemmer” kommer til udtryk.

I forhold til begrebet udeskole, så har vi valgt at tage udgangspunkt i Hyllesteds definition af udeskole, da vi synes, det er den som passer bedst til den opfattelse og begrundelse for udeskole, som vi selv kan genkende fra egen skolepraksis og for vores kommende lærergerning. Hendes tilgang til udeskole er, at man i sine undervisningsforløb inddrager udeskole som en åben skole, hvor man omgiver sin undervisning mod samfundet, hvor man har mulighed for at inddrage praktisk arbejde, kreativitet, sanser og undersøgelser uden for klasseværelset (Hyllested, 2021: 104).

Problemformulering

Hvordan kan brugen af udeskole i historieundervisning øge elevernes motivation?

Med Rigsfællesskabet som omdrejningspunkt.

Læsevejledningen

I det følgende vil vi udfolde opbygningen af opgaven, og kort redegøre for de enkelte afsnits indhold.

Opgaven lægger ud med en *indledning og problemstilling*, som inviterer læseren ind i de tanker, der har inspireret os til den endelige problemformulering.

I afsnittet *problemformulering* bliver opgavens konkrete problemstilling præciseret. For at dokumentere vores opgaves validitet, har vi derfor i afsnittet *undersøgelsesmetode og empiri* afsnittet redegjort for de metoder, som er anvendt i forbindelse med indsamling af empiri.

Derefter begiver vi os videre i begrundelse af valg af teoretisk afsæt i afsnittet *teoretisk grundlag*, dette afsnit er med til at danne det teoretiske grundlag for vores analyse og diskussion.

Dernæst sætter vi opgaven under luppen i analyseafsnittet, hvor vi diskuterer følgende punkter; "*Historiefaget - kompetencer og færdigheder*", "*Historiefagets didaktik og læring*", "*Kanonpunkt rigsfællesskab og den størrelse den fylder i folkeskolen*", *udeskole vs klasseundervisning*" og sidst "*udeskole og motivation*".

Til sidst afrunder vi opgaven med en *konklusion og handleperspektiv*, hvori vi opsummerer vores vurderinger og fund af projektet.

I bilags afsnittet findes *interviewguides, udvalgte empiri fra interviews, logbøger med fokus på observationer af udeskole*, og et *spørgeskema* til eleverne fra praktikperiode 3.

Forskningsoversigt

Vi har valgt at inddrage et forskningsprojekt “*Udeskole kan forebygge børn og unges mistrivsel*”. Dette projekt fokuserer på udeskole som en forebyggende metode mod mistrivsel blandt børn og unge i folkeskolen. Forskningen påpeger også, at hvis eleverne ikke har det godt socialt, så kan det være svært for dem at være fagligt med, de to ting kan derfor ikke skilles ad. Derfor er udeskole essentielt at anvende som en undervisningsmetode i undervisningen, for både at fremme det sociale fællesskab i klassen, relationerne og det faglige niveau (Bølling, Barfod, Christensen, 2022). Vi har dog kun valgt at fokusere på udeskole delen og ikke afsnittene, som omhandler mistrivsel.

Undersøgelsesmetode og empiri

Vores metode tager udgangspunkt i triangulering, og består af to forskellige kvalitative undersøgelsesmetoder - observation og semistruktureret interviews, samt en kvantitativ metode som er et uddrag fra et spørgeskema. Således har vi mulighed for at sammenligne to forskellige undersøgelser mod hinanden, disse undersøgelser er baseret på emnerne udeskole, motivation og rigsfællesskab. Ved at gøre brug af triangulering metoden får vi mulighed for, at få øje på forskellige aspekter i undersøgelsen, så vi kan sammenligne samt styrke undersøgelsens validitet (Triangulering, metodeguiden.au.dk).

Som nævnt i forrige afsnit så har vi valgt at opbygge undersøgelsen ud fra en række forskellige kvalitative metoder (Canger & Kaas, 2019: 241) og en enkelt kvantitativ undersøgelse (Kvantitativ metode, Metodeguiden.au.dk):

- Observationer af undervisningen fra en 7. klasse under praktikperiode 3.
- Interviewskema fra en 7. klasse under praktikperiode 3.
- Semistrukturerede enkeltinterview med fem elever fra 7. klasse.
- Semistrukturerede enkeltinterview med én folkeskolelærer.

Disse ovenstående metoder giver os mulighed for, at få indblik i både lærerens- og elevernes perspektiver på deres undervisning og historiefaget, de er en del af. Metodernes valg bunder

i, at skænke eleverne mulighed for at beskrive deres egen opfattelse af undervisningen uanset de forudsætninger, de kommer med til skolen.

Interview med elever og lærer

I ovenstående afsnit kom vi ind på, at vores undersøgelse hovedsagelig tager udgangspunkt i kvalitative interviews, som har til formål at belyse opgavens tema - udeskole. Ved hjælp af denne undersøgelsesmetode har vi mulighed for at få et indblik i elevers syn på historieundervisning, samt en større forståelse for, hvordan eleverne forstår historiefaget uden for skolens mure, og den sammenhæng der er mellem de to undervisningskontekster. Ved at inddrage elevernes vinkel om emnet, kan vi muligvis opnå en større indsigt om elevernes meninger, holdninger og oplevelser om det at have undervisning uden for skolen.

På baggrund af dette, har vi derfor foretaget interviews med fem elever fra 7. klassetrin og en lærer, der går på en folkeskole i Tårnby Kommune. Herved agerer eleverne og læreren som informanter, som bidrager med en dybere forståelse af egne oplevelser, anskuelser og praksisser i forhold til emnet (Mottelson & Muschinsky, 2017: 114). For at skabe en tryk atmosfære under interviewsituationen, har vi haft fokus på at fortælle og præsentere eleverne for interviewets formål, samt at forsikre dem om, at deres besvarelser er anonyme og vil ikke blive fortalt videre til lærere og klassekammerater (Canger & Kaas, 2019: 249).

Interviewspørgsmålene har vi forsøgt så vidt muligt at udforme som åbne spørgsmål, så der er mulighed for, at skabe en åben og fri dialog med både eleverne og læreren. Således fremstår interviewet som et semistruktureret interview, med hensigt at der efterfølgende er mulighed for mere udfoldelse af samtale og uddybende spørgsmål (Ulvseth, 2017: s. 21-23).

De interviewede elever blev udvalgt ved hjælp af frivillig tilmelding, i sammenråd med deres forældres godkendelse. Dette er med til at bidrage til en følelse af medbestemmelse hos eleverne, og et større engagement i deltagelse til interviewet. Således kan metoderne være med til at give os specifikke viden om elevernes syn på den undervisning, de er en del af.

Kvantitativ undersøgelse

Derudover har vi også valgt at inddrage kvantitative undersøgelse - spørgeskema fra praktikperiode tre, som tager udgangspunkt i en 7. klassetrin.

Vi ønsker ved hjælp af denne undersøgelse at kaste lys over elevernes tendenser i klasserummet og udeskole. Spørgeskemaet har vi forsøgt at udarbejde ude fra lukket spørgsmålsstruktur, samt få åbne spørgsmål hvor eleverne har mulighed for at uddybe deres meninger.

Således får vi mulighed for at indsamle og bearbejde besvarelsene i en størrelsesorden, der gøre det muligt for os at identificere tendenser som normalt ikke vil kunne gennemskues ud fra en kvalitativ undersøgelsesmetode (Mottelson og Muschinsky, 2021: 116).

Observation

Interviewet bliver understøttet af de observationer, vi havde gjort os under praktikperiode tre. For at skabe et overblik over de iagttagelser vi havde under praktikperioden, valgte vi at udarbejde et observations logbog, som kunne understøtte os i, at bibeholde fokus på de forskellige lektioner vi var en del af, samt at hjælpe med at systematisere vores iagttagelser. *“Når vi arbejder med observation som forsknings- eller undersøgelsesmetode, stiller det krav om en systematisk og formel fremgangsmåde for indsamling og behandling af data”* (Canger & Kaas, 2019: 253).

Teoretisk grundlag

Vi vil i følgende afsnit præsentere de teorier, vi har benyttet til at undersøge vores problemformulering, og dermed vil vi i opgaven gå deduktivt til værks.

Derfor vil vi i opgaven inddrage følgende teorier for at kunne undersøge emnet nærmere, og samtidig undersøge, hvad der gør sig gældende for at kunne besvare problemformuleringen.

Udeskolepædagogik som teoretisk grundlag

Ifølge undervisningsministeriet, så defineres udeskole som;

“(..) Udeskole bygger på et samspil mellem undervisning inde og ude. Udeskole kan foregå mange steder, eksempelvis i skolegårde, (..)” (Børn- og Undervisningsministeriet, 2019).

Men vi har valgt at gå en anden vej og tage fat i forfatter, oplægsholder, konsulent og ph.d. T Hyllesteds definition, som minder lidt om undervisningsministeriets definitionen om udeskole, men vi synes, hendes er mere konkret, genkendeligt og mere uddybende.

Hyllested definerer udeskole som en undervisningsmetode, hvor skolen åbner sig mod det omgivende samfund som en integreret del af et sammenhængende undervisningsforløb. Metoden indebærer regelmæssige aktiviteter ude og inde og giver bl.a. mulighed for kreativitet, undersøgelser og praktisk arbejde (Hyllested, 2021, s: 104).

Det vi finder særligt fascinerende ved Hyllesteds definition, i modsætning til Børn- og Undervisningsministeriet er, at hun i sin definition inkluderer flere elementer i hendes tilgang til facilitering af udeskole, som vi kan genkende fra egen praksis. Hvor vi forstår udeskole i overensstemmelse med Hyllesteds beskrivelse, da vi selv har anvendt udeskole i praksis inden for disse rammer. For os involverer udeskole, den åbne skole, forskellige virksomhedsbesøg, besøg på museer, besøg i andre lande, et besøg på Christiansborg med mere, som er nogle af de områder, vi anvender i historieundervisningen. Udeskole bliver på dette område anvendt til formidling og det kan være med til at skabe en større sammenhængsforståelse for emnet, man arbejder med i undervisningen.

Denne tilgang til udeskole centrerer sig om, at man skal forsøge at flytte sin undervisning ud af klasselokalet. Samtidig er mulighederne for at fremme udeskole i folkeskolerne, med tiden blevet større og har fået et større tiltag og fokus både fra lærerne selv, men også kulturministeriet, så det har været muligt at lave forskellige undervisningsmaterialer til eleverne i folkeskolen. Det kan for nogle elever hurtigt blive tungt at sidde stille i et klasselokale og læse om historien, i stedet for at man har en direkte kontakt og konfrontation med de artefakter, som man kan danne gennem forskellige ophold i udemiljøerne.

Som elev 2 siger “ *Det er altid alinea hvor man skal læse om et eller andet ja, så nogle gange kan det godt være kedeligt når man bare skal læse*”(Bilag 2) Så det at komme ud og forsøge at integrere kundskaben om den direkte oplevelse og sproglige begreber ved at facilitere sin læring uden for de normale klasseramner, er en af de store faktorer i udeskole.

Man forener elevernes erfaringer gennem et aktivt engagement uden for klasseværelset, samtidig med at man anvender sprog og begreber som et redskab til at skabe en bedre forståelse, vække en faglig interesse for perioden og få det fagligt til at få en større sammenhæng (Barfod og Bendix, 2012: 2-3).

Som Hyllested pointerer, så skal man anvende udeskole som en del af ens undervisningsplanlægning (Hyllested, 2015: 68), men for at gøre dette er man nødt til at tænke over formålet med turen, hvad eleverne skal lære og efterfølgende tænke over, hvordan man skal lære dem det, formidle og forberede eleverne på disse tanker, inden man begynder at inddrage udeskole i ens undervisning og tage eleverne med ud fra deres faste rammer i klasseværelset. Man bliver nødt til at redidaktisere fra de eksterne læringsmiljøer og ned til nogle forskellige opgaver, tekster m.m. som er tilegnet til klassetrinene og differentiere i forhold til de niveauer, der er i klassen.

Der er flere, som har lavet forskellige forskningsprojekter (Mygin, 2010) om lige præcist udeskole, der har været et stort dansk forskningsprojekt “TEACHOUT”, som har undersøgt en klasse, som har haft muligheden for at have udeskole undervisning en gang om ugen i et år. Man har efterfølgende sammenlignet resultaterne og forløbet med en parallelklasse, som ikke har haft udeskole. I undersøgelsen lå fokus på, at man undersøgte, hvilken effekt udeskole kunne have på elevernes faglige motivation. Om elevernes faglige motivation blev fremmet, eller om det er meningsfuldt at implementere udeskole i undervisningen (Bølling, Barfod, Christensen, 2022).

Ud fra undersøgelsen viste resultaterne, at udeskole havde en positiv effekt på klassen, den havde i forløbet været med til at styrke klassefællesskabet og styrke elevernes deltagelsesmuligheder i undervisningen, eleverne fik en glædelig følelse i deres faglige opgaver og i det, at man i klassen har mulighed for at hjælpe hinanden på kryds og tværs (Bølling, Barfod, Christensen, 2022).

Ifølge adjunkt, forsker, ph.d. Mads Bølling, ph.d. Lektor, Cand scient i Biologi og Idræt, Forskningsleder Karen Barfod og Ph.d., Forsknings- og udviklingschef Andreas Rasch Christensen (UC Viden) så kan udeskole være med til at understøtte elevernes faglighed positivt, udeskole er med til, at man kan få implementeret mere bevægelse i undervisningen, heraf kan eleverne få en bedre sammenhængsforståelse for emnet, de arbejder med.

Eleverne kommer derfor ikke kun til at arbejde bogligt, men kommer også til at kunne se formålet med emnet. Således får læreren og eleverne muligheden for at bryde med den boglige og indendørs baseret undervisning, og kan derfor komme ud af klasselokalet, det kan have en særlig betydning for elevernes læringsforudsætninger. Dermed kan eleverne gennem udeskole få skabt en glæde ved at gå i skole og være mere deltagende og aktiv i undervisningen i forhold til opgaver osv. (Bølling, Barfod, Christensen, 2022).

Den Episodiske hukommelse

I forhold til udeskole er det essentielt at snakke om, hvordan eleverne skal huske noget, man kan sagtens planlægge ens undervisning med gode intentioner, men om læringen er med, kan være svært at planlægge, da læringen er en personlig proces. Ifølge adj. professor ved ReCreate, Institut for Læring og Filosofi Kjeld Fredens snakker han om tre former for hukommelse (Fredens, 2004).

Vi har *den episodiske hukommelse*, som er den personlige, så har vi *den semantiske hukommelse* som er den viden vi opbevarer og til sidst har vi *handlings hukommelsen* som er, hvor vi gemmer det som vi kan. Vi har valgt at fokusere på Kjelds Fredens *episodiske* og *semantiske hukommelse*, fordi det er lige dem vi føler passer bedst ind i forhold til vores undersøgelse af udeskole og de svar eleverne er kommet med. Inden for den episodiske hukommelse bruger vi den som en hukommelse til vores oplevelser, så vi kan huske de ting, vi oplever og kan se tilbage på dem. I denne proces er der sket en læring, den form for læring kalder man en oplevelseslæring, som man oftest anvender i forhold til udeskole udflugter. Eleverne har i denne hukommelse en personlig viden, som kan tilknyttes til det sted de oplever, man kan mærke dens stemning, følelser, sanser og stedets stemme.

Kjeld Fredens pointerer så er *“Denne hukommelse er særlig afhængig af situationen man lærer i, og vi må forvente at den er stærk i uderummet”*(Fredens, 2004). Fordi man får eleverne ud fra klasseværelset og får direkte kontakt med disse oplevelser, så danner det sig i elevernes episodiske hukommelse som et sammenhængende billede og mening af de oplevelser, de har oplevet i forbindelse med udeskole udflugterne. (Fredens 2004)

Sammenhæng mellem udeskole og historiefaget

Historiefagets opgave er blandt andet at sætte verden i perspektiv i forhold til elevernes forforståelse, faget skal herved bidrage til en sammenhængsforståelse omkring den historiske viden, de møder i skolerne og den viden de hører og ser ude i deres samfund. Historiefaget skal også forstås og gennemskues som et dynamisk fag, der altid er i sammenspil mellem fortiden og nutiden. Derfor mener Iversen og Pedersen at; *“det er også en central idé, at fortolkningen af bestemte historiske begivenheder kan forandres i takt med forandringer i nutiden”* (Iversen & Pedersen, 2015: 18).

Men hvorledes kan historielæreren forholde sig til at tilrettelægge et fag, der skaber en sammenhæng mellem skolen og det samfund, eleverne befinder sig i og er omringet af? Og hvordan kan elevernes kompetencer blive udviklet ud fra denne kontekst?

Disse spørgsmål henleder os frem til folkeskolens formålparagraf, her nævnes der at;

“(…) give eleverne kundskaber og færdigheder, der: (..) giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, (..) bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling” (Børne- og undervisningsministeriet, 2023).

Som kommende historielærere kan vi heraf udlede af folkeskolens formålparagraf, at historiefaget skal tilrettelægges således, at det tager udgangspunkt i menneskeliv i forhold til tid, rum, kultur og natur. Derfor vil det ikke være hensigtsmæssigt, at eleverne møder fortiden kun i klasserummet, og bliver distanceret fra den viden der findes både i de omkringliggende omgivelser, naturen og kulturen.

Så hvis vi som kommende historielærere skal leve op til folkeskolens formålsparagraf, om blandt andet at “*bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.*” (Børne- og undervisningsministeriet, 2023) så er det oplagt at integrere udeskole som et dimension til historieundervisningen, således kan vi være med til at skabe en bedre forståelse for historien, og den kontekst den befinder sig i (Bærenholdt og Hald 2020: 130).

Udeskole kan dermed karakteriseres som en vekselvirkning, der sker mellem de forskellige historiske kundskabskilder (Bærenholdt og Hald 2020: 43) og undervisning i klasserummet, heraf kan eleverne opnå en dybere forståelse af både kontekst, fagsprog og faglige viden (Bærenholdt & Hald, 2020: 40). Således er sammenspillet mellem historiefaget og udeskole med til at skabe en mere autentisk undervisningsform, som skænker eleverne en mulighed for at komme tæt på fortidens historie og samtidig får eleverne udviklet kompetenceområder inden for blandt andet historiebevidsthed og historiebrug.

Eleverne får heraf styrket deres forståelse af konteksten, der er mellem fortidens tolkninger og nutiden, og deres formodninger om fremtiden. Således kan eleverne bruge disse kompetencer til at omgå og håndtere historisk indhold, i dette tilfælde viden om rigsfællesskabet (Faghæftet for historie, Børne- og undervisningsministeriet, 2019: 62). Derudover får de også afprøvet, udfordret, sammenholdt og styrket deres historiske kompetencer inden for blandt andet undersøgelses- og orienteringskompetencer (Pietras & Poulsen, 2016: 132).

Disse kompetencer styrkes ved at undervisningen tilrettelægges således, at eleverne udvikler deres evner til at undre sig og stille og bearbejde spørgsmål, der tager afsæt i historiske dilemmaer eller problemstillinger. Derudover skal undervisningen også tage afsæt i, at eleverne skal relatere og perspektivere historiske fortællinger og scenarier om fortiden til deres egen omverdensforståelse (Faghæftet for historie, Børne- og undervisningsministeriet, 2019: 67).

Motivationselementer i forhold til udeskole

Motivation kan defineres på flere måder, men vi har valgt at anvende Behrendt, Jensens og Pless definition og beskrivelse, da den falder bedst ind med vores undersøgelse af udeskole i udkolingen. Ydermere finder vi det relevant at inddrage Pless definition på motivation, fordi hun belyser begrebet motivation i udkolingen, og hvordan motivation kan have en effekt på anvendelsen af udeskole i undervisningen (Jensen & Behrendt et al, 2014).

Begrebet motivation refererer til en beskrivelse af, hvad der driver menneskers psykiske og kropslige aktivitet (Jensen & Behrendt et al, 2014).

“Når vi traditionelt taler om motivation, taler vi om det som noget, der er knyttet til enkeltindivider eller grupper – og om, at de har meget – eller ofte for lidt – motivation. Vores forskning peger på, at motivation ikke er noget, eleverne har eller ikke har (..)” (Jensen & Behrendt et al, 2014).

Forståelsen af motivation er i denne kontekst knyttet til individet og til opdelingen af eleverne i kategorierne motiverede eller umotiverede. I skolemiljøet har de unges motivation for deres læring en stor og afgørende betydning.

I Danmarks Evalueringsinstitut har man udarbejdet en rapport om 5 former for motivation, der er baseret på en undersøgelse fra Center for Ungdomsforskning (CeFu). Rapportens formål er at guide lærerne om, hvilke faktorer som kan spille ind i forbindelse med sammenhængen med elevernes motivation i historieundervisningen.

Når det kommer til de 5 motivationsformer, udfolder Jensen, Behrendt og Pless, hvordan modellen kan anvendes til at evaluere ens undervisning med udeskoleaktiviteter, og hvordan det kan være med til at fremme elevernes motivation i forhold til det at komme ud fra klasseværelset. Dette gøres med henblik på, at man kan vurdere, om disse udeskoleaktiviteter kan være med til at bidrage positivt eller negativt til elevernes motivation og læring.

For bedre at kunne forstå, hvilken effekt det kan have på elevernes motivation i forhold til eksterne læringsmiljøer. Det er afgørende at forstå forskellen mellem de 5

motivationsformer. Hvor vi tager udgangspunkt i viden, involvering og relation, som giver bedst mening i forhold til udeskole, og hvilken virkning og påvirkning det har. Det er dog også en vigtig erkendelse, at der i forbindelse med udeskole, kan være elever, som oplever, at det kan være en udfordring at have undervisningen uden for klasseværelset, da der kan være forskellige faktorer, som kan påvirke deres fokus.

Dette afsnit vil belyse teorien om *de fem motivationsformer* udviklet af Mette Pless.

Som består af fem kategorier, den første er: **Viden**: Det er afgørende, at lærerne bidrager til, at eleverne får en positiv oplevelse af at være "kloge", "eksperter" eller være fagligt interesserede og samtidig at man tilskriver dem en form for værdi. Det er vigtigt, at man udviser interesse for elevernes faglige interesser, så man kan fremme deres lyst og nysgerrighed i undervisningen både inde og uden for klasseværelset.

(Nielsen, 2016)

Den anden er **mestring**: Læreren vigtigste opgave er at facilitere en positiv

oplevelse af succes for eleverne, ved at præsentere udfordringer, der er tilpasset elevernes individuelle niveauer. Dette er med til at skabe muligheder for, at eleverne kan opnå succes og dermed mestre en opgave og udeskoleaktiviteter, som de bliver stillet over for.

Den tredje er **involvering**: Man tilpasser undervisningen, så eleverne kan inddrages, involveres, deltage aktivt og være engageret. Dette kan ske gennem en rammesætning og tydeliggørelse i klassen, hvor man giver eleverne mulighed for at være medskabere og aktive deltagere, så man kan fremme den åbne og legende læringsproces.

Den fjerde er **præsentation**: Det kan være en fordel at man integrere konkurrence som en del af undervisningen og udeskoleaktiviteter, som man vil implementere, man skal dog være opmærksom på, at nogle elever, som ikke oplever eller føler, at de kan opfylde skolens krav og dermed kan opleve at blive demotiverede.

Den femte og sidste form er **relation**: det er af afgørende betydning, at læreren viser interesse for sine elever, ikke kun i de faglige tider, men også om deres liv som helhed. Når der er gensidig tillid mellem lærer og elever, styrkes motivationen hos nogle elever, som fører til en øget lyst til at yde en større indsats og give sig i kast med de faglige udfordringer. For nogle elever er det en afgørende rolle i deres motivation for, at lære at de har deres venner i klassen og samtidig har en følelse af at høre til i fællesskabet.

Det er derfor vigtigt, at man som lærer retter opmærksomheden mod læringsmiljøet, men også de relationer, som de opbygger med deres elever og derved sikrer, at disse er positive og præget af gensidig tillid, som samtidig formår at man forbinde relationen med det faglige, som Pless påpeger (Jensen & Behrendt et al, 2014), (Egen opgave 2022).

Rigsfællesskab som kanonpunkt i historiefaget

VK-regeringen, der sad ved magten sommeren 2005, annoncerede en historiekanon som en del af en ny folkeskolepolitik (Brunbech, 2023). Denne kanon skulle sikre, at eleverne efter endt skolegang havde kendskab til udvalgte begivenheder (Læseplan, Børne- og Undervisningsministeriet, 2019).

I 2009 blev der derfor indført i alt 29 historiske kanonpunkter i Fælles Mål i faghæftet (Grevy, 2006). Adskillige af disse fokuserer på Danmark som stat, dens udstrækning og magt (Faghæftet, Børne- og Undervisningsministeriet, 2019).

Kanonudvalget har formuleret to nye kanonpunkter, hvoraf det ene bærer titlen "*Nordatlanten og rigsfællesskabet*." Formålet med dette punkt er at integrere viden om kulturen, naturen og politikken i Grønland og Færøerne i historieundervisningen.

Dette initiativ stammer fra en aftale om justering af folkeskolen fra 2019 (Børne- og Undervisningsministeriet, 2023). I stedet for at fungere som isolerede emner, skal kanonpunkterne virke som nedslag eller "knagerækker," der introduceres i løbet af elevernes skoletid.

Dette kræver, at kanonpunkterne flettes sammen med færdigheds- og vidensområderne, hvilket sikrer, at de fremstår meningsfulde og betydningsfulde for eleverne, samtidig med at de bidrager til udviklingen af deres historiefaglige kompetencer (Børne- og Undervisningsministeriet, 2023).

Faghæftet udfolder rigsfællesskabet som: "*Rigsfællesskabet mellem Danmark, Grønland og Færøerne er både et resultat af dansk kolonihistorie og en nutidig statsretlig konstruktion med forskelle og ligheder inden for historie, kultur og politik*" (Faghæftet, Børne- og undervisningsministeriet, 2019: 75).

Selvom beslutningen om at indføre rigsfællesskabet på kanonlisten blev implementeret i 2019 (Børne- og Undervisningsministeriet, 2020), fik punktet ikke noget stor opmærksomhed. Det kom til at ændre sig efter sommeren den 21. juni 2020, hvor Grønlands nationaldag blev markeret ved, at statuen af Hans Egede blev overmalet af en gruppe grønlandske aktivister (Hovalt, 2020).

Aktivisten og kunstneren Aka Niviana udtalte følgende under et interview til Dagbladet Information: "*Aktionen handler om at tage sin egen identitet tilbage. Den sender et signal om, at vi skal afkolonisere. Nu vil vi gerne have lov til at definere os selv og fortælle vores egen historie*" (Hovalt, 2020).

Denne aktion var med til at markere, at grønlænderne ønsker en ny fremtid, en selvstændig fremtid. De vil ikke længere blive påmindet om kolonialismens tidsalder, derfor ønsker størstedelen af grønlænderne at få fjernet statuen af Hans Egede.

På vegne af de grønlandske aktivister, udtaler Nirvana sig således om statuen; "*Statuen af Egede symboliserer en historie af gammel tid. Den er en evig påmindelse om Danmarks undertrykkelse af det grønlandske folk. Jeg tror, at den bidrager til et mindre selvværd (..)*" (Hovalt, 2020).

Det er ikke kun grønlænderne, der ønsker at løsrive sig fra Danmark, det samme ønske deler Færøerne også. Ifølge en undersøgelse der er udført fra Færøernes Universitet, som tager

udgangspunkt, i hvor mange færingerne ønsker selvstændighed, så nævner de at; *“41,3 procent af de adspurgte mener, at Færøerne skal sigte mod selvstændighed”* (Dall, 2022).

Færingerne har svært ved at identificere sig med begrebet rigsfællesskab, idet de ikke kan se lighederne mellem alle tre lande, der er ingen sproglige- eller kulturelle ligheder, selv naturelementerne i de tre lande er vidt forskellige. Ifølge folketingsmedlem Sjúrdur Skaale så nævner han i “Information” følgende; *“Ingen færinger tænker, at han eller hun er i Danmark, når de er hjemme. De er i et andet land med et andet sprog, en anden kultur, en anden økonomi”. “Set i helikopterperspektiv er rigsfællesskabet også tæt på en umulig konstruktion (...)”* (Dahlin,2020) .

Efter klimakrisen og i kølvandet af sikkerhedspolitiske økonomiske udviklinger har begrebet rigsfællesskab tiltrukket betydelig opmærksomhed og dyb interesse på det storpolitiske niveau i Danmark, Grønland og Færøerne. Set ud fra et politisk perspektiv forventes undervisningen om rigsfællesskabet at blive mere vægtig og betydningsfuld inden for kulturfagene i folkeskolen i alle tre lande. Integrationen af rigsfællesskabet i den danske historiekanon understreger vigtigheden af at undervise om dette emne (Egen opgave 2023).

Rigsfællesskabet ses som et fascinerende emne, der kan udforskes inden for undervisningens rammer, og det tilbyder et væld af muligheder for at forstå på den ene side, sammenhængen i forhold til fænomenet globalisering (Butters & Bøndergaard, 2010:153) og på den anden side forholdet mellem nationalstaten og det national identitet (Færk & Petersen, 2013: 26).

Derfor kan undervisningen om rigsfællesskabet have til mål at skænke eleverne med færdigheder og viden til at opnå forståelse af komplekse relationer mellem kulturer, historie og politik. Men samtidig også en forståelse af et samfunds identitet og selvforståelse (Færk & Petersen, 2013: 26).

Dette udgør en uvurderlig ressource i en globaliseret verden, hvor interkulturelle kompetencer og evnen til at analysere den sammenkædning der er i forhold til globale, nationale identit og de lokale aspekter i den sociale verden (Butters & Bøndergaard, 2010:153). Til sidst kan det nævnes at rigsfællesskabet besidder en mulighed for at fremme

interkulturel forståelse og samarbejde, hvilket er afgørende i en stadig mere sammenkoblet verden (Egen opgave, 2023: 6).

Analyseafsnit

Til analyseafsnittet har vi blandt andet valgt at anvende forskningsartiklen “*Udeskole kan forebygge børn og unges mistrivsel*” specifikt i forhold til udeskole i en skolekontekst og undersøge effekten af udeskoleaktiviteter på elever, der deltager ugentligt sammenlignet med elever, der ikke har det.

Vi vil analysere de resultater, som dette forskningsprojekt præsenterer og undersøger, hvordan de relaterer sig til vores egen undersøgelse med de svar, som eleverne har besvaret under interviewet. Desuden vil vi undersøge, hvordan vi som kommende historielærere kan integrere udeskole som en del af historieundervisningen, og igennem vores interview med historielærer fandt vi ud af at hun allerede praktiserer dette.

Vi vil gerne undersøge, om det at implementere udeskole i sin undervisning har en effektiv virkning eller eventuelt bliver et tidsfordriv uden resultater. Vores mål er at forstå hvordan udeskole kan bidrage til at styrke elevernes forståelse, engagement og motivation i historieundervisningen.

Første del - sammenhæng mellem historiefaget, kanonpunkt og udeskole

Historiefaget - kompetencer og færdigheder

Som det fremgik af det teoretiske grundlag, så kom vi blandt andet ind på, at formålet med historiefaget er også at udfolde og udvikle elevernes historiske kompetencer inden for blandt andet undersøgelses- og orienterings kompetencer (Pietras & Poulsen, 2016: 132).

Disse kompetencer lægger dels vægt på at styrke elevernes forudsætninger for at reflektere historisk og ved at arbejde undersøgende, engagerende og konstruerende i samspil mellem historiske tænkning og forståelse (Pietras & Poulsen, 2016: 128).

Ydermere har det ført vores tanker videre omkring definitionen af begrebet kompetence, hvis historielæreren skal udvikle en kompetence hos eleven, er han/hun nødsaget først til at forstå,

hvad begrebet indbærer, derfor kunne vi heraf drage referencer til OECD's DeSeCo-program (Definition and Selection of Competence) hvori kompetencebegrebet blev udfoldet i forhold til uddannelsesperspektiv;

“Hver konkret kompetence bygger på en kombination af kognitive og praktiske færdigheder, viden (inklusive tavs viden), motivation, værdiorientering, holdninger, følelser, og andre sociale og adfærdsmæssige komponenter, der tilsammen kan mobiliseres til effektive handlinger” (Pietras & Poulsen, 2016: 129).

Med dette afsæt kan vi heraf forstå, at hvert kompetenceudvikling bundet i, at begrebet kompetence ikke kun kan forstås ude fra faglige kvalifikationer, men begrebet rummer også en bred forestilling om praktiske, sociale og motivationelle elementer hos eleven.

Ud fra de elevinterviews vi har foretaget, giver størstedelen af eleverne udtryk for, at de ikke synes, at historiefaget giver mulighed for at udfolde deres kompetencer i forhold til OECD's definition. Et eksempel på dette er, da elev 3 nævner; *“(..) Jeg vil sige, at i stedet for bare at læse, fordi det sker tit, gå ind på alinea forløb, det er rigtigt meget alinea vi bruger specielt i historie (...)”* (Bilag 2).

Heraf kan man opfatte, at elevens læringsproces og kompetencer bliver hæmmet i forhold til at udfolde og udvikle sig. Da eleven ikke får mulighed for at deltage i undervisningsaktiviteter, der både er undersøgende, engagerende og konstruerende, samt at undervisningen ikke indbyder til elevens historiske tænkning og forståelse. Vil eleven hermed have svært ved at udvikle praktiske, sociale og motiverende kompetencer, når vedkommende kun sidder og læser historiske tekster eller sidder og arbejder måske alene på Alinea. Eleven får hermed ikke mulighed for at involvere sig i en arbejdsopgave, eleven får heller ikke mulighed for at føle, at han/hun har opnået og mestret en ny færdighed, og ved at sidde og læse en bog eller arbejde på Alinea får eleven heller ikke mulighed for at skabe relation med klassekammerater eller læreren.

Historiefaget har fokus på fire kompetenceområder: *kronologi og sammenhæng, historiebrug, kildearbejde og historiekanon*. Vi har erfaret gennem vores praksiserfaringer, at lærerne har hovedfokus på kompetenceområderne - *kronologi og sammenhæng og historiekanon*.

Kompetencerne bliver hovedsageligt udfoldet ude fra faglige kvalifikationer og i ringe grad ude fra de sociale og motivationelle komponenter.

Ifølge interviewet, som tager udgangspunkt i, hvad en historielærer, synes om undervisning i historiefaget, så nævner vedkommende følgende;

Historielærer: *“Det synes jeg rigtigt godt om. Det er et fag, der giver en nogle udfordringer i forhold til at gøre det spændende, da det hurtigt kan blive et tørt fag. Hvis man ikke sørger for at få elevernes interesse vakt, så på den måde kan det faktisk være lidt udfordrende (...)”* (Bilag 1).

Lærerens udsagn om at det er (...) *“et fag der giver en nogle udfordringer”* (...) *“da det hurtigt kan blive et tørt fag”* kan måske begrundes ved, at lærerens syn på historiefaget er præget af det skolastiske syn (Mikkelsen & Molbæk 2018: 36), her antages det, at kompetencer kun kan udvikles gennem reflekteret viden, regler og principper, derved kan en lærer have svært ved at se potentialet og mangfoldighed i undervisningen.

Fire ud af fem elever fra interviewet deler næsten det samme syn som historielæreren omkring, at faget fremstår som et udfordrende og tørt fag, den ene elev besvarer spørgsmålet med følgende:

Elev 1: *” Fordi, der er ikke så meget, der er blevet filmet dengang. Og de laver ikke så meget andet, end bare at have skrevet nogle dokumenter ned på et papir og alt muligt, og så har de uddybet det. Så det er, at vi kan læse det, og så skal vi sidde og læse, hvad de har lavet dengang”*(Bilag 2).

Det er en besvarelse, som indikerer at den følgende elev forstår historiefaget, som et kompakt fag der kun tager afsæt i det boglige, samt at fagets viden kun kan opnås gennem skriftlige kilder og historiske fortællinger.

Ifølge psykolog Reinhard Stelter nævner han at; *“vores uddannelsessystem er med til at opdrage til middelmådighed, fordi det ikke giver eleverne og de studerende nogen mulighed for at udvikle deres kropslig og erfaringsbaserede viden”* (Butters & Bøndergaard, 2010:178). For at gå i dybden med dette udsagn har vi forsøgt at spørge eleverne ind til ovenstående, til dette svarede følgende:

Elev 1: *“Hvor man skal kunne (..) lave noget i de fremlæggelser, så man kan vise et lille rollespil. Af det, hvad der er sket, eller lave en lille video af hvad der er sket (...)”* (Bilag 2).

Her uddyber elev 1, at hun synes en ideal undervisningskontekst evt. kan tilrettelægges ude fra de kreative-, sociale- og visuelle elementer. Eleven efterspørger hermed en undervisningskontekst, der måske tager afsæt i hendes fritidsinteresser, således at læring og undervisning tager afsæt både i den kropslige og erfaringsbaserede viden.

Det samme gør sig gældende for elev 2 som nævner; *“(....) hvor i stedet for vi bare læser et eller andet så laver vi videoer om det, så vi laver videoer om nogle af de ting i historiefaget, det synes jeg er virkelig sjovt, og så lærer man også meget for så husker man det”* (Bilag 2).

Det er interessant at disse to elever nævner, at når historiefaget skal være spændende, så eksemplificerer de det kun ude fra indendørs aktiviteter, heraf med afsæt på digitalisering og iscenesættelse, og ikke medtænker at historiefaget kan foregå udenfor i andre læringsarenaer.

Historiefagets i forhold til udeskole

I det teoretiske afsnit berørte vi også emnet historiefaget i forhold til skoleundervisning som betragtes gennem Fælles Mål, herunder med afsæt i kompetencemål, færdigheds- og vidensmål. Udeskole bliver derfor også betragtet ud fra de konkrete mål for den enkelte udflugt i overensstemmelse med Fælles Mål og de langsigtede (dannelse-) ideer om et godt liv i et demokratisk samfund. (Ejbye-Ernst & Barfod et al. 2017: 19).

Ude fra Ejbye-Ernst & Barfod så udfolder de Fælles Mål udefra to dimensioner, heraf historiefaget i forhold til klasseundervisning og Fælles Mål, samt udeskole og Fælles Mål. Den første dimension tager udgangspunkt i, hvorledes den didaktiske aspekt i klasseundervisning tilrettelægges med afsæt i Fælles Mål, herunder elevernes udvikling af kompetence, færdighederne som de skal udvikle og til sidst de vidensmål, de skal opnå.

Den anden dimension kommer ind på den undervisning, der foregår uden for klasseværelset og andre eksterne læringsmiljøer. I forhold til klasseundervisning så vil der derimod være hovedsagelig fokus på konkrete mål med overensstemmelse i Fælles Mål, for hver udflugt, klassen tager ud på.

Med afsæt i ovenstående kan vi sammenligne, om historielæreren tilrettelægger udeskoleundervisning med konkrete mål som tager afsæt i Fælles Mål. Hun besvarer spørgsmålet (Bilag 1) som følgende; ” (...) *skabe en forforståelse med det emne vi er i gang med. Også når vi har arbejdet med det, så tager eleverne med ud, så de kan forholde sig til historien uden for skolen*”.

Det er svært at gennemskue ud fra lærerens besvarelse, om hun rammesætter undervisningen omkring konkrete mål med afsæt i Fælles Mål. Derimod kan vi formode ud fra interviewet, at hun arbejder med elevernes læringsforudsætninger ved at tage afsæt i deres forforståelser, inden de tager på udflugt. Derfor kan man betvivle lidt, om eleverne vil opnå en synlighed omkring målene for deres tur, og dermed om de i realiteten har opfyldt disse mål, samt om de opnår en forståelse for formålet med udflugten. Dette har vi forsøgt at spørge de fem elever om; besvarelsene var en smule utydelige samt differentieret i forhold til deres svar, to af eleverne nævner blandt andet at;

Elev 2. “(...) *nogle ture kan man selvfølgelig lære en hel masse om, men nogen kan man heller ikke (...)* (Bilag 2).

Elev 4. (...) “*Ja, det er til en afslutning på emnet at vi tager på tur, og ser det de har lært om i undervisningen*” (Bilag 2).

Elev 2 giver udtryk for, at hun lærer en hel del i undervisning som tager udgangspunkt i udeskole, men samtidig uddyber hun, at det ikke altid hun har succesoplevelser med læring uden for skolen. Dette kan måske skyldes, at hun ikke har forstået hensigten med undervisning de gange, hun har følt således.

Derimod kommer *Elev 4* ind på, at hun kan godt se hensigten med udeskoleundervisning, da deres lærer tager dem på udflugt, efter at de har haft et forløb om emnet i klasseundervisning.

Disse to elevers udsagn har vi også valgt at sammenligne i forhold til spørgeskemaet, som vi har udarbejdet under praktikperiode 3. For dermed at observere om der er ligheder eller forskelle i forhold til elevernes perspektiv om udeskole.

Spørgeskemaet tager afsæt i elever fra en 7. klasse, de blive spurgt ind til et forløb som tog afsæt i klasseundervisning og udeskole (Bilag 3), til dette svarede de følgende;

1. *“Jeg synes godt, vi kunne havde lavet mere i klassen”*
2. *“Det ved jeg ikke”*
3. *“Det har ikke givet mig så meget, men det har det nok for nogle”*

Heraf havde fem personer svaret *ja* til, at undervisningen i klassen havde god sammenhæng med byvandring, derimod havde 7 personer svaret *neutralt*, og 2 personer svarede, at det var *dårligt*, og at det *ikke havde en sammenhæng*.

I forhold til elev 2 og de besvarelser vi har udplukket fra spørgeskemaet, er det tydeligt at iagttagelse, at her har eleverne ikke forstået de opstillede mål i forhold til klasseundervisning og udeskole. Derimod har elev 4 godt kunne se formålet med udeskolen, idet deres lærer har tilrettelagt en undervisning der synliggøre målene for viden og færdigheder.

I forhold til de besvarelser vi har opnået gennem elev interviewene og spørgeskemaet, kan vi analysere heraf , at det er udfordrende at opnå den ideelle undervisning, der skaber en tydelig sammenhæng mellem klasse- og udeskoleundervisning, derfor er det tydeligt at læse, at i en udeskoleundervisning er det essentielt at undervisningen rammesættes, og der skabes en synlighed, om de mål som eleverne skal opnå. Med afsæt i dette så nævner blandt andet Bølling & Barfod at; *“Udeskole er ikke bare en gåtur i parken. Det er fagligt forberedt undervisning”* (Bølling & Barfod et al.). I handleperspektiv afsnittet vil vi kort komme ind på, hvorledes man kan didaktisere en undervisning ved hjælp af *udeskolemodellen*.

I forlængelse af ovenstående citat uddyber Søren Kruse også, hvorledes en lærer kan opnå fagligt forberedt undervisning og værdifuld undervisning for sine elever. Han kommer ind på følgende elementer (Ejbye-Ernst & Barfod et al. 2017: 21);

Undervisningen skal først og fremmest være meningsfuld for eleverne, samt de skal kende til udflugtens mål, kun således, vil de selvstændigt kunne iagttagelse, om de har opfyldt deres mål. Derudover skal læreren kunne drage fordele og muligheder ved hjælp af læreprocesser som

kan opnås i nærområdet, kulturinstitutioner eller naturlandskabet (Ejbye-Ernst & Barfod et al. 2017: 21).

Ved at ændre på det skolestiske syn, som tynger historiefaget, er det hermed en stor fordel at inddrage eksterne læringsmiljøer som semantiske læremidler, således tror vi, at man som historielærer kan bidrage med en undervisning, der både er motiverende og meningsfuld for eleverne. Det kan forekomme motiverende, idet eleverne får mulighed for blandt andet at arbejde samtidig med både deres faglige og praktiske færdigheder til at undersøge fortidige hændelser og sammenhænge, samt skabe historie. I vores praktikperiode 3 havde vi særligt kunne observere en ændring i nogle af elevernes adfærd under iagttagelserne, som tog udgangspunkt i byvandring med 7. klasse, følgende blev erindret fra udflugten;

24/04/2023 - logbog fra praktikperiode 3: *“Eleverne F., T. og S. som normal plejer at skabe meget undervisningsuro i klassen, var meget mere engageret i undervisningen i dag, hvor undervisningen har skiftet læringsmiljø fra indendørs til udendørs”*. (Bilag 3)

Denne undervisningsro er måske opnået, fordi disse ovenstående elever savner en tilrettelagt undervisning med afsæt i faglig, undersøgende og motiverende tilgang til undervisning med afsæt i udeskole. Det er derfor mest optimalt at læreren gennemskuer rummet som en del af indholdet, eftersom natur og kulturspor, dufte, farver, former, smag og oplevelser er erfaringer, der kun kan opnås i direkte kontakt med omgivelserne, hvor udemiljøet både kan være kontekst og tekst, idet børnene både kan lære i, at og om omgivelserne (Ejbye-Ernst & Bentsen, 2017: 66).

Kanonpunkt rigsfællesskab og den størrelse den fylder i folkeskolen

De faglige kanonudvalg har valgt at inkludere emnet *Nordatlanten og rigsfællesskabet* i historieundervisning. Dette antyder en anerkendelse af, at dette kanonpunkt er betydningsfuld for forståelsen af sammenhængen mellem de tre lande i forhold til historiske baggrund de deler, samt det samarbejde de har i samtiden, og hvilke skæbne der venter de tre lande, vil de fortsætte deres tilknytning eller vil de går hver deres vej, og derved løsrive sig fra rigsfællesskabet og omdanne sig til tre selvstændige nationer.

I faghæftet for historie bliver der nævnt at: "*Kanonpunkterne skal udfoldes i tid og rum og integreres i de forløb, hvor de skønnes meningsfulde*" (Børne- og undervisningsministeriet, 2019: 35).

Faghæftet uddyber, at kanonpunktet skal *integreres i de forløb, hvor der skønnes meningsfulde*. Dette udsagn er med til at skænke historielærer en frihed omkring, hvorledes undervisning skal udfolde sig i forhold til kanonpunkterne, men samtidig er det også med til at så en tvivl om, hvad der egentlig menes med "*skønnes meningsfulde*". Ud fra interviewet med historielæreren så nævner hun i forhold til spørgsmålet om kanonpunkt følgende;

"Ja, altså rigsfællesskabet er jo noget jeg normalt først tager fat i her i 8. klasse, så det vil sige, at det er jo også noget med at som reelt samfundsfagslæreren og historielæreren der går sammen (...)" (Bilag 1).

Her er det tydeligt at læse, at historielæreren anser emnet for mere relevant i forhold til samfundsfaget og i mindre grad i forhold til historiefaget. Derfor kan man formode, at hun vælger at tilrettelægge en tværfaglig undervisning om punktet. Hun understreger yderligere, at det er et mere politisk rettet emne frem for historisk, dette uddyber hun således;

" (...) når vi begynder at arbejde med grundloven og sådanne nogle ting, så kan man også køre videre og så gå over i Rigsfællesskabet bagefter, og så snakke om det, og der ved jeg at samfundsfagslæreren har et forløb som hænger sammen med det". (Bilag 1)

Dette er lidt problematisk i forhold til begrebet rigsfællesskab, her er der ikke kun tale om et politisk fællesskab, men derimod et historisk og kulturelt fællesskab. Hvis eleverne kun skal lære om det politiske aspekt i rigsfællesskabet, kan det måske medføre, at eleverne ikke kan identificere sig i denne historiske kontekst, der findes mellem dem, grønlanderne og færingerne. Denne forståelse om rigsfællesskab kommer også til udtryk hos Børne- og Undervisningsministeriet her vil man kunne læse, at de mener, at det bånd der er med Grønland og Færøerne, er vigtigt i forhold til, den fælles historie landene har indbyrdes, den er især relevant i forhold til nutidig og fremtidig kontekst, derudover understreger de også at

rigsfællesskabet “er med til at definere, hvem vi er” (*Rigsfællesskabet og Holocaust tilføjes til folkeskolens historiekanon*, uvm.dk. 2023).

Dette vakte vores interesse omkring, hvor meget de danske elever egentlig ved om emnet rigsfællesskab, derfor valgte vi i vores interviewguide at spørge ind til, om de havde kendskab til rigsfællesskabet, følgende besvarelser fik vi ud af dette;

- Elev 1: *Ikke rigtigt, nej.*
- Elev 4: *Nej, aldrig*
- Elev 5: *Ja, min lærer har nævnt det nogle gange (Bilag 2).*

Ud af de fem elever vi havde interviewet, var det kun en enkelt elev der havde kendskab til emnet rigsfællesskabet. Det er forståeligt, at eleverne ikke har stiftet bekendtskab med emnet, idet deres historielærer havde nævnt, at hun først underviste om emnet i 8. klasse. Derimod er det også lidt alarmerende at læse ud fra interviewet, at eleverne og sikkert mange andre unge ikke har en bevidsthed om, at vi er tre forskellige lande, men med en fælles historisk baggrund.

Dette er med til at indikere, at der burde komme mere synlighed om emnet, samt en kulturel oprustning i rigsfællesskabet, således kan eleverne og lærerne blive bedre til at fortolke, og fortælle hvordan det er at være menneske i rigsfællesskab. Denne synlighed og opmærksomhed på emnet kan ifølge Benedict Anderson opnås således; “*En forudsætning for dette forestillede fællesskab er muligheden for at trykke og læse bøger og dermed cementere nationale myter og tilhørsforhold*” (Iversen & Pedersen, 2015: 17).

Desværre mener mange grønlandere og færinger, at den danske befolkning ikke har den største viden om de to lande. Hvis de tre lande skal opretholde et stærkt rigsfællesskab, hvor alle parter føler sig værdsat, set og ligeværdige, er vi nødt til at satse mere på viden, relationen og indsigten i hinandens kultur, sprog og politik. Dette bekræfter Løvstrøm også ved at omtale rigsfællesskabet således; “*For lige nu er Færøerne og Grønland dele af det danske rige, men det føles ikke som et rigsfællesskab for mange af øernes indbyggere*”(Løvstrøm, 2023). Yderligere uddyber hun hendes argument med, at det er alle

parter, der skal bidrage til dette fællesskab; *“Vi kunne nok alle trænge til at lære hinanden lidt bedre at kende”* (Løvstrøm, 2023).

Ude fra de personlige samtaler vi har stiftet med færingerne, så giver de ofte udtryk for, at de bliver usynliggjort i den offentlige debat, de bliver ikke anset i ligeså høj grad som grønlænderne. Den færøske lagmand Anfinn Kallsberg udtalte sig efter en forhandling, således; *“ Dette minder ikke så lidt om det, vi kan se i nogle lande, hvor ingen respekt bliver udvist over for minoriteter”* (Dahlin, 2020).

Denne udtalelse antyder, at færingerne føler, at der ikke udvises respekt og anerkendelse over for Færøerne fra den danske stat, lagmandens sammenligning tyder på, at han sætter lighed i den måde, minoriteternes rolle er i forhold til et majoritetssamfund.

For at undgå denne tilstand som grønlænderne og færingerne giver udtryk for, er vi nødt til at undervise eleverne ud fra forskellige dimensioner, som viser ligheder og uligheder mellem de tre fællesskaber. Da kanonpunktet er et stort og bredt emne, som både tager afsæt i det kulturelle, politiske og naturvidenskabelige aspekter, er læreren nødt til at udfolde emnet ved hjælp af forskellige undervisningsmetoder og motiverende tilgang, således kan eleverne opnå en læring, der skaber undersøgende og fordybende tilgang til emnet. Her er det især vigtigt, at emnet udfoldes i første omgang gennem den æstetiske og kulturelle indgang, hvor til sidst kan der dykkes ned i det geografiske og politiske element, således vil emnet ikke forekomme som bogligt og teksttungt.

Ifølge formanden for Indfødsretsudvalget i Dansk Folkeparti Mikkel Bjørn så mener han, at det er vigtigt i det danske samfund og i uddannelsesinstitutioner, at der sættes mere fokus på kendskab til kunst og kultur i rigsfællesskabet. Han mener at dette skal inkluderes ikke kun i Danmark men også i Færøerne og Grønland, samt i undervisning på skolerne og universiteter i hele rigsfællesskabet. Han understreger, at ved at følge denne tilgang til undervisning, vil det dermed hjælpe med at uddanne en ny generation, der er mere bevidst om den fælles historie og kultur, der findes i rigsfællesskabet, og som samtidig kan bidrage til en udvikling, samt at det er vigtigt, at vi alle tre lande værner om denne fællesskab (Bjørn, 2023).

Hvis historiefaget skal udfylde Bjørns tanker om at gribe rigsfællesskabet med udgangspunkt i kunst og kultur, vil det dermed være oplagt at historiefaget udøver i større grad mere udeskolepædagogik, således kan eleverne opnå en kropslig- og sanselig læringsform. Samtidig udgøre alternative læringsformer til forståelse og viden ved hjælp af meningsfulde oplevelser og handlinger (Ejbye-Ernst & Bentsen, 2017: 66).

Anden del. Udeskole i forhold til klasseundervisning og motivation

Udeskole vs. klasseundervisning

Hyllested beskriver i sin definition, at man skal anvende udeskole som en undervisningsmetode, hvor man i sin undervisning anvender omgivelserne i samfundet som grobund for ens undervisning og udeskole. Det kan være med til, at eleverne får skabt en sammenhængsforståelse i historie, så man kan se sammenhængen mellem det, man læser og det man oplever i omverden uden for skolen.

Som historielæreren i 7. klasse fortæller *“Jeg synes det er rigtig godt, men altså jeg kan godt lide at tage ud af huset med dem og de rent faktisk oplever historien tæt på, så noget som at tage på historiske byvandring med dem, hvor de selv står for at skulle fortælle om forskellige ældre bygninger eller statuer eller hvad det nu er. Det gør bare at det bliver mere nærværende for eleverne og de husker faktisk bedre tingene, så jeg er helt klart fan af at vi tager ud af huset og forholder os til historien på en anden måde”*. (Bilag 1)

Fra et lærerperspektiv har det haft en positiv effekt på eleverne, at hun har inddraget udeskole i sin undervisning. Ifølge læreren har det haft den positive effekt på klassen, at eleverne har kunne se den sammenhængsforståelse af den virkelige omverden ud fra viden, som de på forhånd har haft inden turen. De andre adspurgte elever er meget enige i elev 1's beskrivelse af, hvilken effekt udeskole har haft på deres læring i forhold til den undervisning de har modtaget.

Elev 1 beskriver *“ja det kunne man godt sige, fordi så i stedet for, at man bare ser et billede af det, og så kan man ikke bare se detaljerne for eksempel, hvad der står på en statue, man kan ikke se det på et billede, men det kan man for eksempel se det i virkeligheden”* (Bilag 2).

Så ifølge et elevperspektiv giver udeskole eleverne en fordybelse, som man ikke kan have i klasselokalet, da der mangler nogle detaljer, som man kun kan se i virkeligheden. Eleverne får muligheden for at få historien tæt på og har mulighed for at inddrage deres viden fra undervisningen og se på de små detaljer på statuerne, mærke stemningen, sanser og se på hvorfor den lige er blevet placeret der.

At historielæreren har inddraget udeskole og ikke bare har givet eleverne tekster, de skulle læse og besvare spørgsmål til, så har læreren derimod valgt i nogle udeskole udflugter, at inddrage eleverne til at fortælle om de forskellige monumenter, bygninger med mere, så det er dem, der bliver eksperterne på et af de steder, som eleverne selv står for. Dette eksempel bliver fremvist i logbogen, her kan man læse om hvordan historielæreren har inddraget udeskole i to tværfaglige undervisningsforløb.

“24/04/2023 - Wonderful Copenhagen: Eleverne skulle ud på byvandring (Wonderful Copenhagen) og fremlægge om deres sted og monumenter på engelsk, hver elev skulle fremlægge i 3 minutter” (Bilag 3).

“25/04/2023 - Byvandring - havneringen: Eleverne skal tage billeder af deres områder, som de skal fremlægge om” (Bilag 3).

Eleverne kommer til at opleve historien tæt på, med egne øjne og med egne ord kan beskrive, hvad de forskellige steder har haft af betydning for historien, hvad historien var, er, og måske bliver i fremtiden. Så har de haft mulighed for at se det direkte og blive konfronteret med det, de har læst eller hørt om i undervisningen og derved kan skabe sammenhængsforståelsen.

Eleverne benytter sig indirekte af historiebevidsthed i deres sammenhængsforståelse med historien i fortiden, nutiden og fremtiden. Men om eleverne har haft samme opfattelse som læreren i forhold til effekten af udeskole udflugterne, og hvordan de oplever deres relevans, er ifølge nogle af eleverne i klassen, lidt forskellige fra elev til elev, hvordan de førhen har arbejdet med udeskole som undervisningsmetode i undervisningen.

Nogle af eleverne forklarede, at de havde haft meget udeskole, mens andre ikke havde haft meget erfaring med det, derfor er der også kommet forskellige oplevelser ud af det. Som elev 1 forklarer i forhold til det at inddrage udeskole i sin undervisning *“Så nogle gange, hvis det*

er et emne jeg vil synes om, så kan det nogle gange være rigtig fedt, hvis det er at vi tager ud og oplever noget af det, det vi taler om" (Bilag 2).

Som eleven egentlig beskriver her i forhold til læreren, så er de enige i, at det er fedt at komme ud og opleve de perioder man arbejder med, fordi man oplever historien tæt på, men der skal være et formål med turen, man skal kunne se en mening med det sted man besøger, så det ikke virker usammenhængende.

Ifølge Bølling, Barfoed og Rasch, så skal de udflugter, man vælger at anvende som udeskole, have et formål, for ellers mister eleverne fokus og interesse for turen. Det skal fremgå tydeligt af ens rammesætning, hvordan turen skal forløbe, hvad formålet er, samtidig forberede eleverne på at bevæge sig ud i omverden fra de trygge boglige og indendørs undervisningsområder. Da det for nogle elever kan være en stor omvæltning, selvom eleverne ifølge Bølling, Barfoed og Rasch og andre undersøgelser peger på, at selvom eleverne generelt ude i folkeskolerne efterspørger mere udeskole i deres dagligdag, viser undersøgelserne, herunder tænketanken Mandag Morgen, at der desværre er en tendens til mindre udeskole aktivitet i folkeskolens ældste klasser sammenlignet med de yngre klasser.

Da tænketanken Mandag Morgen spurgte ind til, hvad der for en elev er det gode børneliv, så var der flere elever, som selv peger på, at de gerne ville have mere udeskole, fordi undervisningen hurtigt bliver den samme rutine (Bølling, Barfoed og Rasch, 2022), og det står på læsning og opgavebesvarelse som elev 2 også beskriver, *“Det er altid alinea hvor man skal læse om et eller andet ja, så nogle gange kan det godt være kedeligt når man bare skal læse og besvare opgaver”*(Bilag 2).

Evalueringer fra EVA viser også en tendens til, at man i undervisningspraksis i grundskolen skifter fokus i forhold til elevernes klassetrin med brugen af udeskole, da eleverne fra udskoling, skal klargøres til de afsluttende prøver og man vælger derfor at have mere fokus på det faglige, frem for at inddrage udeskole. Det bliver ifølge Eva på bekostning af andre faktorer, som fagligt ville kunne gavne eleverne i sidste ende, det motiverende, det kreative, praktiske og den varierende undervisning, som kunne gøre undervisningen mere motiverende og medskabende for eleverne, disse faktorer glemmer man og fokuset ligger kun på det boglige i stedet for at man også får det faglige til at spille, så man også kan have det sociale

med, dette kan man gennem udeskole få implementeret i sin historieundervisning. Men det er en af de faktorer man mister, da fokuset ændres. Det kan være med til at man mister sine elever engagement, undervisningen begynder at betyde mindre for eleverne, da undervisningen bliver en gentagende proces frem for en dynamisk og varieret undervisning, som elev 1 også benævner *"Men nogle gange, hvis det er tyndt, så vil jeg også gerne se det i stedet for bare at sidde og læse det, så ville det være godt at komme ud og opleve det, og ikke bare sidde og læse om det, som vi altid gør"* (Bilag 2).

Det gør også at fagene generelt begynder at miste deres vigtighed hos eleverne, da kedsomheden rammer, det er set ud fra egen erfaring fra tidligere praktikker, hvor man flere gange har hørt eleverne netop pointere det, elev 1 siger. Eleverne i klassen føler ligesom elev 1, at de ikke har fået implementeret udeskole nok i deres undervisning og man ved ud fra flere studier at historie er et læsetungt fag, som kan være svært at fastholde og fange elevernes interesse for, eleverne kan oftest ikke huske de vigtigste pointer, de læser i deres fagbøger eller fagportaler og kan derfor i denne proces miste motivationen, interessen og forforståelsen for emnet og generelt historie som fag.

Ved at få eleverne ud fra klasselokalet og opleve historie tæt på, kan det skabe en sammenhængsforståelse på en anden måde, end det at sidde i klasselokalet. Men der er også nogle faktorer, som spiller ind i forhold til elevernes læring, når man befinder sig i omverden, fordi eleverne kan opleve omverden og bliver påvirket af omgivelserne på forskellige måder, det er derfor vigtigt, at læreren kan være med til at rammesætte turen, så eleverne har fokus og opnår en god læring under udeskolen.

Der er dog nogle elever, som bliver nemmere distraheret end andre og som elev 3 beskriver da der blev spurgt ind til, om de har oplevet en tur, hvor distraheringen påvirkede deres læring på udflugten

" Altså f.eks. har vi været ude ved en strand og der kunne man godt blive lidt distraheret fordi der er stort og mange ting man kan kigge på og snakke om og man kan hurtigt miste fokus men jeg synes faktisk det var fint fordi de var gode til at sige sådan nu skal vi lige i fokus og komme her og hvis man ligesom har et område man gerne må være på, så synes jeg det er fint" (Bilag 2).

Så kan de blive distraheret, men de har en lærer, som er god til at få dem tilbage på sporet og få hele oplevelsen med, som de efterfølgende kan huske. Det har ifølge lærerne haft den følelse, at eleverne har kunnet huske det bedre, fordi eleverne har haft mulighed for at komme ud af klasselokalet og opleve det selv.

Det taler også ind i Kjeld Fredens teori om episodiske hukommelse, hvor man bruger de oplevelser, man oplever og husker dem bedre, når man tænker tilbage på dem. Da vi spurgte ind til, hvordan eleverne kan koble den viden, de får at vide i undervisningen til omverden i forhold til udeskole besøg, beskriver elev 3 at *“Ja, for så føler jeg at ligesom så lærer jeg det bare, hvor jeg her vil have et minde med det da jeg lærte det også husker jeg det bedre”* (Bilag 2).

Det snakker godt ind i Fredens teori, hvor eleverne har været ude og opleve noget som elev 3 også beskriver, vil huske bedre som et minde, så hvis de skal tænke på noget i forhold til emnet man arbejder med, så er sandsynligheden for, at oplevelsen bliver nævnt væsentlig større end hvis de havde siddet inde i klassen og læst bogen, hvor det bare er en masse informationer, de skal forholde sig til, i stedet for at opleve og være tæt på historien i den virkelige omverden. Der er i denne proces sket en læring, som man kalder for oplevelses læringen, det bliver praktiseret i forbindelse med udeskole, så eleverne kan skabe en sammenhængsforståelse for det emne, de arbejder med, ved selv at opleve stederne, mærke stemningerne, følelser, mærke stedet og sanserne. Eleverne knytter personligt viden til stedet, da det de oplever er med til at der skabes et sammenhængs billede af elevernes egne oplevelser, den havde de ikke fået, hvis de havde siddet inde i et klasselokalet.

Ifølge Fredens så er *“Denne hukommelse særlig afhængig af situationen man lærer i, og vi må forvente at den er stærk i uderummet”*.

En vigtig pointe fra elev 3 i forhold til Fredens teori er, at man skal ud og anvende udeskole for, at eleverne kan få skabt en bedre forforståelse og sammenhængsforståelse med emnet, som man arbejder med, så beskriver elev 3, hvordan eleven oplever effekten ved udeskole i forhold til forståelsen af emnet man arbejder med og ikke bare læser inde i klassen, men har mulighed for at opleve det selv

“ja helt sikkert, det vil jeg sige fordi man kan nogle gange misforstå det og man kan begynde at kede sig og så ligger man ikke rigtigt mærke til det man læser bare, men registrere det ikke rigtigt, men hvis man kommer ud og ser det husker man nåh ja det var jo der man var ude og se det der, i stedet for hvis man hele tiden læser (..) (Bilag 2).

Så en vigtig pointe er, at både eleverne og læreren er enige i, at de kan se en fordel ved, at man anvender udeskole i undervisningen, så man kan bruge den som en undervisningsmetode, der bidrager positivt til elevernes læring og engagement i historieundervisningen ved, at man får skabt en levende og meningsfuld forbindelse mellem viden og udeskole, så man også får eleverne til at få en variation i undervisningen. En blanding af en klasseundervisning og en udeskole undervisning, hvor eleverne får oplevelserne selv og derfra kan knytte personlig viden til stedet og så må man ikke glemme eleverne i udeskolen, selvom eleverne skal gøres klar til de afsluttende eksamener, så skal man stadig prøve at implementere udeskole mere, så undervisningen bliver varieret og ikke bliver den gentagende undervisning (Bølling, Barfoed og Rasch, 2022).

Udeskole og motivation

Vi vil i dette afsnit analysere, hvordan eleverne forstår motivation i forhold til udeskole, og hvilken effekt udeskole har på elevernes motivation og Pless's 5 former for motivation. Pless beskriver, at eleverne motiveres på forskellige måder, som vi i dette afsnit vil belyse med fokus på udeskole som motivationsfaktorer for elevernes læring.

Vi har valgt at tage fat i 3 ud af de 5 former for motivation. De 3 former for motivation vi har valgt at lægge vores fokus på, er, 1. viden, 3, involvering og 5 relation. De 3 former for motivation er vores udgangspunkt, da det for en lærer kan være udfordrende at finde den optimale tilgang til at motivere eleverne, da det er knyttet til individet, hvilke faktorer som motiverer dem. Derfor prøvede vi at høre eleverne ad hvilke faktorer såsom udeskole, som kunne motivere dem i historieundervisningen, og hvordan de egentlig forstår motivationen. Læreren beskriver, hvordan det er at inddrage udeskole, kan være med til at motivere eleverne i sin undervisning

“Det synes jeg rigtigt godt om, det er fag der giver en nogle udfordringer i forhold til at gøre det spændende, da det hurtigt kan blive tørt fag hvis man ikke sørger for at få elevernes interesse vakt, så på den måde kan det faktisk være lidt udfordrende men når først interessen er vakt, så synes jeg faktisk at det er fedt at se interesse de går ind i faget med” (Bilag 1).

Som læreren selv beskriver, så kan historie blive et tungt fag, hvis man ikke forsøger at gøre det interessant. Hvad er det så der egentligt vækker deres interesse for, at eleverne bliver motiveret på flere måder, størstedelen af de adspurgte elever er dog enige i elev 3's udsagn i forhold til udeskole som en motivationsfaktor

“Ja, det føler jeg, fordi skolen viser at de gerne vil gøre noget for eleverne læring, i stedet for at man bare sidder indenfor og siger gå ind på dette her link og de så selv sidder og kigger tøj på zalando, så føler man også bare at læreren gør noget for vi lærer noget. "Så ja, det føler jeg” (Bilag 2).

Igen peger eleverne her på, at der hurtigt bliver det gentagende læringsaktiviteter i undervisningen, og man derfor mister lysten, interessen og engagementet i undervisningen, for når det bare er det samme, man skal gøre, så er der ikke noget, som skiller sig ud og eleverne kan derfor ikke se et formål med undervisningen.

For som de fleste elever igen er enige med elev 1's udsagn:

“Ja. Det vil jeg nok sige, fordi så vil flere måske få interesse i det, så de ikke bare finder ud af, ok vi skal finde ud hvordan vi skal sidde stille i klassen. "Altså det er kedeligt, at det er de får at vide, OK historie handler om at vi skal på ture, og vi skal lære alle mulige udenfor, og vi skal ikke bare sidde i skolen og lære noget” (Bilag 2).

Eleverne pointerer, at de ønsker, at der er en mere dynamisk og engageret tilgang til historieundervisningen. Ved at inkludere og anvende udeskole i undervisningen, hvor man laver forskellige udendørs aktiviteter og mulighed for at have praktisk læring, som eleven giver udtryk for, så er det med til at skabe en større interesse for historiefaget og er med til at forhindre at faget forbliver kedeligt, og at læringen kun kan foregå inde i klasselokalet på den

samme kedelige måde med undervisningsplatforme og spørgsmål. Denne tilgang eleverne har til faget, snakker også ind i lærerens beskrivelse, som står længere oppe, at hun elsker at have eleverne med på tur, fordi hun ved hvor tungt et fag det kan være, hvis man ikke laver variation i det, som eleverne også beskriver i citatet ovenfor.

Ifølge både læreren og eleverne så synes de at læringen bedst opnås gennem variation af undervisningsmetoder, der imødekommer forskellige måder at fremme læringen på hos eleverne både indendørs men også udeskole, så eleverne ifølge Hyllested og Fredens kommer ud og oplever omverden med egne øjne, så de kan se en sammenhæng i historien, bruge ens kreativitet og sanser som snakker ind i Hyllesteds definition af udeskole og Fredens snak om den episodiske hukommelse, hvor man gennem udeskole og fokus på oplevelser, danner en sammenhæng og forståelse for historien og emnet man arbejder med ud fra ens egen personlig erfaring og oplevelser med stedet (Hyllested, 2015), (Fredens, 2004).

Det er ikke alle elever, som er enige i de udsagn, der er kommet i forhold til, at udeskole skal være med til at motivere dem mere, når de har mulighed for at komme ud i forskellige udeskoleaktiviteter.

Elev 4 beskriver *“Nej ikke altid, for så vil måske tænke på alt muligt andet når man er udenfor fordi det er udenfor og der sker lidt flere ting udenfor”*(Bilag 2).

Elev 4 antyder i dette udsagn, at det ikke altid er muligt at fokusere 100% på den undervisning, man modtager udenfor. Grunden til dette er, at der i udendørs miljøer kan være forskellige faktorer, som påvirker en og som eleven påpeger, så er der flere ting udenfor, som lokker dem til at kigge, tænke og reflektere over andre ting, det kan derfor være svært at fastholde opmærksomheden på den undervisning som foregår. I det læreren beskriver i citatet,

“Jeg synes det er rigtig godt, men altså jeg kan godt lide at tage ud af huset med dem(..) hvor de selv står for at skulle fortælle om forskellige ældre bygninger eller statuer eller hvad det nu er. Det gør bare at det bliver mere nærværende for eleverne og de husker faktisk bedre tingene(..)” (Bilag 1).

Der bliver kun nævnt det gode ved at få eleverne ud af deres normale indendørs læringsmiljøer. Der bliver ikke lagt fokus på de praktiske ting omkring udeskole, og tilgangen til at engagere og motivere eleverne gennem udeskole. Læreren skal i udeskole aktiviteterne være opmærksomme på at disse udfordringer kan forekomme som bliver belyst af elev 4 og udvikling af metoden til at engagere eleverne effektivt i udendørsundervisning.

Når vi kigger nærmere ind på Pless's 5 former for motivation, så beskriver modellen forskellige former, som eleverne kan blive motiveret på, som skrevet længere oppe har vores fokus ligget på nr. 1. viden, den 3. involvering og den 5. relation.

Den første viden er hvor eleverne får mulighed for at være den "kloge" eller "eksperten", hvor det er dem, som tager styringen i forhold til at formidle det faglige og de gøres dermed til eksperter på det område/sted de inden for historien har valgt eller fået tildelt. Dette er også en stor faktor for, at eleverne kan fremme deres faglige motivation, deres lyst og nysgerrighed i undervisningen, både inde og uden for klasseværelset, som også er en af de tiltag, lærerne tager i sin undervisning

"... rent faktisk oplever historien tæt på, så noget som at tage på historiske byvandring med dem, hvor de selv står for at skulle fortælle om forskellige ældre bygninger eller statuer eller hvad det nu er.." (Bilag 1)

Dette er et eksempel på en lærer, som prøver at implementere udeskole i undervisningen, som har erfaring med, at det fremmer elevernes lyst og engagement i undervisningen. Da vi spurgte elev 5, om eleven føler det at være udenfor kunne være med til at lære noget nyt, og om det vil være mere motiverende for elevens læring.

Besvaret eleven spørgsmålet med en ret vigtig pointe, som der ikke bliver nævnt fra lærerens side, nemlig det, at:

*"Ja helt klart, turen skal have et formål, så vi ved hvad vi skal have fokus på og se efter".
"Eller hvad vi selv skal stå for, så vi ved det og ikke bare kommer på en tur hvor vi får at vide*

vi bare kan kigge på det vi ser på stedet, man bliver nødt til at vide noget om det før man tager af sted på turen” (Bilag 2).

Det taler også ind i det, som Pless beskriver i forhold til viden, så man bliver nødt til at udvise interesse for elevernes faglige interesse, så man kan være med til at fremme deres lyst og nysgerrighed i undervisningen (Jensen & Behrendt et al, 2014).

Som elev 5 også pointerer, så bliver man nødt til, at se et formål med de ture man skal på, og på forhånd have kendskab til stedet, har man ikke sin viden på plads, kan det være svært at se formålet med turen, for hvad er det så egentlig, de skal kigge efter eller kunne forklare om stedet, derfor kan de miste deres lyst, engagement og så mister udeskolen sin virken i forhold til effekten, som man ønsker udeskole får på elevernes motivation i historieundervisningen.

Det næste, men 3. punkt i de 5 former for motivation er involvering. Involvering handler om at tilpasse undervisningen, så eleverne kan blive inddraget, involveret, deltage aktivt og være engageret (Pless, 2015). Ud fra det elev 1 siger:

“Altså, det gør jeg nok, hvis jeg får at vide, at vi får en lille præmie eller sådan at der sker noget godt ved til sidst, når det er vi har lavet forløbet(..) når i har fået 10 stjerner, så kan vi have en hyggetime eller et eller andet til sidst, og så, og så kan vi hygge ved at se en film og spille og alt muligt (Bilag 2).

Eleverne ønsker, at man i forbindelse med inddragelse af dem i undervisningen får muligheden for at få en belønning for sin indsats, så hver gang de gør en ting, som de i fællesskab med læreren har fundet ud af hvad skal være. Denne måde er ifølge elev 1 en god måde at fremme elevernes deltagelse, aktivitet og motivation i undervisningen på, som eleven også beskriver, det kræver at have klare rammer, at give eleverne et konkret mål at arbejde hen imod, så eleverne kan se formålet.

Det tredje men 5 punkt i de 5 former for motivation er relation: Den omhandler forholdet mellem lærer og elever. Ud fra elev 3,:

Det føler jeg, fordi skolen viser at de gerne vil gøre noget for eleverne læring, i stedet for at man bare sidder indenfor og siger gå ind på dette her link og de så selv sidder og kigger tøj på Zalando, så føler man også bare at læreren gør noget for vi lærer noget. Så ja det føler jeg (Bilag 2).

Så har de oplevet, at de i deres undervisning skulle lave det samme på computeren, og mens de har det, har læreren selv siddet på Zalando og købt tøj i stedet for at engagere sig i sine elever og fremme deres relation til hinanden. Hvis læreren i stedet ikke bare bad eleverne om at gå på et undervisningsportal, men derimod engagere sig i undervisningen, så viser læreren også eleverne en konkret handling på, at de gerne vil fremme deres relation, da læreren ikke kun opretholder en faglig forbindelse til eleverne, men viser interesse for eleverne og deres liv udenfor skolen.

Det er nemmere at lære eleverne at kende ved, at bryde med de faste rammer gennem udeskole som gør, at man kommer ud fra det normale rammer og man derfor er en lidt anden person, end man ville være i skolen, fordi man ikke kun har det faglige, man skal tænke på, men man har mulighed for, at spørge ind til ting man normalt ikke har tid i sin historieundervisning til både som elev og lærer.

Diskussionsafsnittet

Vi vil i følgende afsnit diskutere de væsentlige pointer ud fra vores analyse med henblik på, at finde frem til hvordan vi bedre kan besvare vores problemformulering.

I forhold til de teoretiske rammer, blev der undersøgt, hvordan formålet med historiefaget kan være med til at fremme udviklingen af elevernes historiske kompetencer, herunder undersøgelses- og orienterings kompetencerne. Det drejer sig ikke kun om de faglige kvalifikationer, men også de sociale og motivationelle elementer.

Historiefaget er struktureret omkring de 4 kompetenceområder: *kronologi og sammenhæng, historiebrug, kildearbejde og historiekanon.*

Ud fra erfaringer viser det dog, at lærerne primært fokuserer på det faglige og nedprioriterer de sociale og motivationelle elementer i deres undervisning. De interviews, som er blevet lavet med eleverne og historielæreren, viser, at de oftest opfatter historiefaget som et kedeligt, tørt og udfordrende fag. Læreren nævner flere gange, at faget kan være svært at gøre spændende, interessant og give dem lyst til engagement i emnerne. Mens eleverne har givet udtryk for, at faget er kedeligt, såvel involverede det oftest, at eleverne skal læse lange, tørre og kedelige tekster, og gå ind på forskellige undervisningsportaler, som de gør ved hver undervisningsgang, de har historie. For det meste af tiden er der ikke den store variation i undervisningen, og derfor har eleverne mistet lyst og engagement til historiefaget.

Udeskole bliver introduceret som en mulig løsning på denne udfordring, da udeskole skulle kunne være med til at øge elevernes motivation i historiefaget med rigsfællesskabet som omdrejningspunkt.

Gennem udeskoleundervisning kan man tilrettelægge historieundervisningen, hvor man vægter de sociale og motivationelle elementer mere end det faglige. Elevernes interesse kan vækkes, hvis man sørger for at inkorporere de kreative, sociale og visuelle elementer, som eleverne selv nævner i interviewene, der mangler i deres historieundervisning, så det ikke ved hver gang er den samme rutine, de skal igennem.

Det blev gennem interviewene mere tydeligt, at en mere synlig og målrettet tilgang til udeskole undervisningen er nødvendig for, at man kan sikre, at eleverne forstår formålet med udeskole aktiviteterne, og de derved opnår det ønskede formål med historieundervisningen. Samtidig er behovet for, at man ændrer det traditionelle syn på historiefaget, fremhævet mere, idet undervisningen uden for klasselokalet kan bidrage til, at eleverne får en mere erfaringsbaseret viden.

Når læreren og eleverne får styrket deres relation, kan det øge motivationen og engagementet hos eleverne i undervisningen, det kan udeskole være med til at gøre, da det uden for klasselokalet skaber en mere uformel atmosfære, hvor de har mulighed for at være mere personlige. Da eleverne værdsætter, at deres læreres engagement og interesser er i deres læring.

Generelt peger analysen på, at udeskole kan være en fordel at inddrage i sin historieundervisning, det fungerer ikke kun til styrkning af elevernes faglige forståelse, men også som en motivationsfaktor som gennem synlige formål, inddragelse af eleverne og det at få opbygget en god relation mellem lærer og eleverne.

Sammenfatning

Vi kan på baggrund af vores opgave sammenfatte, at udeskole kan være med til at skabe betydelige muligheder for historieundervisning. Dette har vi kunnet konkludere ud fra de interviews, vi havde gjort os med eleverne fra 7. klasse og historielæreren. Udeskole kan dermed bidrage til, at der skabes et særligt fokus på tid og sted, som eleverne kan direkte engagere og udforske i de historiske arenaer de befinder sig i. De vil heraf opnå en følelse af motivation, da de gennem læring i omgivelserne kan se og skabe en sammenhæng i forhold til det de har lært i klasserummet og det de ser ude i deres samfund.

Historielæreren fra interviewet forsøger at implementere udeskole i undervisningen som en metode til, at fremme elevernes faglige motivation, deres lyst og engagement ved at inddrage dem i sin undervisning som vigtige faktorer til at være eksperter på et sted, når de er på udflugter. Ifølge både læreren og eleverne giver udeskole mulighed for, at der kan skabes en bedre sammenhængsforståelse, hvor eleverne har mulighed for at forbinde teorien de har lært i og om samfundet. Eleverne oplever en nærvær og fordybelse i udeskolen, som de ikke vil kunne opnå i klasselokalet, det bidrager til, at eleverne får en bedre hukommelse, husker det bedre ved at få et minde med det, som en af eleverne belyste og det giver dem en bedre forståelse af historiske begivenheder.

Derimod kan vi konkludere ud fra empirien, at kanonpunktet "*Nordatlanten og Rigsfællesskabet*" ikke er et prioriteret punkt i mellemtrinnet, men derimod kommer der først fokus på emnet i udeskolen. Fire ud af de fem elever vi interviewede kender ikke til begrebet rigsfællesskabet. Vi mener, at det er et emne, som desværre mange ikke besidder nok viden om, specielt i forhold til, hvilket fællesskab vi tre lande har sammen og deles om. For at forhindre den mangel på viden, som er med til at skabe blandt andet fordomme, vil det

derfor være mere hensigtsmæssigt, at eleverne bliver introduceret for emnet på et tidligere klassetrin. Dermed kan eleverne orientere sig om hvilke historiske bånd og ligheder, der binder færingere, grønlændere og danskere sammen, men også hvilke forskelle der er mellem de tre lande, som alle kan lære af.

Handleperspektiv

Baseret på analysen og diskussionen kan vi konkludere, at motivation og udeskoleaktiviteter kan spille en afgørende rolle i elevernes alsidige udvikling, især når de opnår en historiebevidsthed om emnet, såsom rigsfællesskabets sammenhæng. I lyset heraf vil vi kort benævne i afsnittet om handleperspektiver et forslag til, hvordan historielæreren kan planlægge undervisningen for at sikre sammenhæng mellem historiefaget i klasselokalet og udeskolen, samt bevare elevernes motivation gennem et forløb om rigsfællesskabet. For at opnå dette ser vi muligheder i at anvende "*udeskolemodellen - didaktisk model for udeskole*" (Bilag 5) som et redskab til at skabe en klar ramme, og dermed være med til at formindske de udfordringer der kan være ved at tilrettelægge en undervisning suppleret med udeskole.

Vi forestiller os, at historielæreren med dette didaktiske redskab, kan skabe fokus og klarhed ved at gøre aktiviteterne og målene tydeligere formuleret, således at det er synligt for eleverne, hvad formålet er med undervisningen, og hvad man ønsker at opnå af den, og hvad det evt. kan bruges til i fremtiden. Til den mundtlig eksam vil vi derfor udfolde og eksemplificere hvorledes *udeskolemodellen* kan blive brugt i forhold til en undervisning der omhandler rigsfællesskabet.

Med udgangspunkt i et fiktivt forløb med titlen:

“Hvordan kan vi forstå hinanden i rigsfællesskabet, og hvor i samfundet bliver vi repræsenteret henne?”

Her skal eleverne som slutprodukt fremstille en snaplog, som tager udgangspunkt i deres iagttagelser, observationer og meninger, som de mener er vigtige for, hvad eleverne i

Færøerne og Grønland skal lære om Danmark. Hvor undervisningen har selvfølgelig i forvejen taget højde for læringsforudsætninger, hvor blandt andet de har haft om den politiske og historiske baggrund, samt kildearbejde inden forløbets opstart.

Mål og indhold

De faglige mål tager hovedsageligt afsæt i kompetenceområdet historiebrug med fokus på viden og færdighedsmål for *historisk bevidsthed* og *Konstruktion og historiske fortællinger*.

Læringsformål:

- I skal finde symboler, monumenter, artefakter og bygninger der repræsenterer rigsfællesskabet i Danmark?
- Beskriv eller tegn de symboler, monumenter, artefakter og bygninger ser ud?
- Beskriv udseende, materialer og opbygning.
- I skal finde ud af, samt forstå, hvilken betydning kommer til udtryk?
- Hvordan bliver de brugt?
- Hvorfor tror du/I at det er placeret på det pågældende sted?

Forforståelse og vidensopbygning

Elevernes forforståelse er vurderet i første omgang ved hjælp af en mindmap, således kan læreren vurdere, samt støtte og udvikle de formodninger, elever har med hjemmefra.

Derudover kan læreren også sikre sig at der opstår en sammenhæng mellem den viden de kommer med og den viden de tilegner sig.

Stedet og de fire rum

- Byområde: Nordatlantens brygge - kunst og kultur fra bl.a. Færøerne og Grønland.
- Museer: Frilandsmuseet - *Gårdtun fra Færøerne*. Nationalmuseet - *Udstillingen Qanga – Tegnet fortid*
- Kirkegårde og kirker: Undersøge mindeplader/mindesten og monumenter på en grønlandsk begravelsesplads i Vester Kirkegård. Statuen af Hans Egede ved Marmorkirken. Den færøske menighed i Hans Egedes Kirke.

Arbejdsformer, social praksis og kommunikation

Eleverne arbejder i en gruppe der består af fire personer, de får udleveret et logbog hæfte med blandt andet de læringsmål der er blevet opstillet. Således, når de er på diverse udflugter kan de bibeholde fokuset på det essentielle, og ikke lade sig distrahere af omgivelserne de befinder sig i.

Derudover lærer eleverne også, at i en gruppearbejde proces skal alle parter bidrage til en fælles dialog, hvor de til sidst når frem til en fælles problemløsning, videndeling og gensidig respons. Undervisningen er også tilrettelagt ud fra en differentieret tilgang i det, at der tages højde for elevernes forudsætninger. Der er også forsøgt at tage højde for medbestemmelse for eleverne, således kan motivationsfaktorerne fastholdes.

Refleksion, analyse

Tilbage i klasselokalet kan eleverne viderebygge deres observationer og iagttagelser i første omgang i grupperne, hvor de kan nærlæse mere om de steder de har besøgt. Samt at italesætte deres oplevelser omkring de fund de har gjort sig.

Dernæst kan læreren skabe en klassedialog ved hjælp af mindmappen, samt en dialog omkring elevernes indsamlede fund af artefakter, symboler, monumenter m.m. Eleverne udarbejder deres snaplog over deres fund, og fremlægger deres snaplog for studerende og forældre.

Dybdeforståelse, kompetencer og dannelse

Eleverne lærer at historiefaget handler om menneskeliv i tid og rum.

Når eleverne besøger de forskellige mindsteder, monumenter og rører ved de forskellige artefakter, er det med til at levendegøre historiefaget, og dermed opnår de en større forståelse.

Eleverne lærer også at få øje på kulturarven i det samfund, de er omgivet af. Eleverne udvikler blandt andet kompetence indenfor historiebevidsthed ved hjælp af de autentiske oplevelser, de får ved hjælp af udeskole.

Litteraturliste

Bøger

- Butters, Nanna Bøndergaard, og Jette Tofte Bøndergaard. *At gøre kultur i skolen: interkulturel praksis i historieundervisningen*. Didaktikserien. København: Akademisk Forlag, 2010. (s. 178)
- Bærenholdt, J. & Hald, M. (2020). Kapitel 2 Didaktik. I: S. Sørensen (Red.), *Udeskole i teori og praksis* (1. udgave, s. 25-45). Dafolo Forlag
- Bærenholdt, J. & Hald, M. (2020). Kapitel 8 Udeskole og historiefaget. I: S. Sørensen (Red.), *Udeskole i teori og praksis* (1. udgave, s. 129-137). Dafolo Forlag
- Canger, T. & Kaas, A. L. (2016). Kapitel 13. Kvalitativ interview. I: H. Juul & M. Popp-Madsen (Red.). *Praktikbogen: Didaktik, klasseledelse og relationsarbejde* (1. udgave, s. 241-249). Hans Reitzels Forlag.
- Ejbye-Ernst, N., Barfod, K., & Bentsen, P. (Eds.). (2017). Kapitel 1 Pædagogiske værdier. I (Red.) K. L. Jensen. *Udeskoledidaktik for lærere og pædagoger* (1. udgave, s. 15-29). Hans Reitzel Forlag.
- Færk, W., & Horn Petersen, J. (2013). Historie i brug: Kapitel 1, Identitetsskabende Historiebrug Fra historieskabt til historieskabende (1. udgave, s. 26). Frydenlund Forlag.
- Hans Reitzels Forlag, Bendix, Malene, og Karen Barfod. *Udeskole - viden i virkeligheden: en kort vejledning om udeskolens praksis og didaktik*. 1. udgave. Frederiksberg, [S.2-3.], [Herning]: Skoven i Skolen ; Udeskole.dk ; VIA University College, 2012.
- Iversen, K. & Pedersen, N.U. (2015). Kapitel 1. Erindringshistorie- En teoretisk ramme. *Danmarks Historie mellem erindringer og glemsel*. (1. udgave, s. 18). Columbus Forlag.
- Muschinsky, L. J., & Mottelson, M. (2017). Kapitel 5, Metodologi. I: K.L. Jensen (Red.) *Undersøgelser—Videnskabsteori og metode i pædagogiske studier* (1. udgave, s. 114-115). Hans Reitzel Forlag.

Pietras, J. & Poulsen, J. A. (2016). Kapitel 10 Forenkede Fælles Mål. I: P. F. Laursen & H. J. Kristensen (Red.). *Historiedidaktik - mellem teori og praksis* (1. udgave, s. 127-145). Hans Reitzels Forlag,

Ulvseth, H., Jørgensen, C., Tetler, S., & Konsortiet Læringsløft 2020. (2017). Kapitel 2, De seks metoder. I: S.V.Dahl. *Elevers engagement i undervisningen: Om metoder til inddragelse af alle elevers stemme* (1. udgave, s. 20). Dafolo.

Artikler

Bjørn, M. (2023, 8. maj). *DF: Rigsfællesskabet bør fylde mere i vores uddannelsessystem*. Altinget. Lokaliseret på:
<https://www.alinget.dk/arktis/artikel/df-rigsfaellesskabet-boer-fylde-mere-i-vores-uddannelsessystem>

Brunbeck, Y. P. (2023, 2. august). *Historiekanonen, 2006*. Lokaliseret på:
https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/historiekanonen?tx_historyview_pi1%5Blang%5D=1

Børne- og undervisningsministeriet (2019). *Faghæftet*. Lokaliseret på:
https://emu.dk/sites/default/files/2023-06/gsk_historie_fagh%C3%A6fte_2023.pdf

Børne- og undervisningsministeriet (2023, 15. november) *Folkeskolens Formål*. Lokaliseret på:
<https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-maal-love-og-regler/om-folkeskolen-og-folkeskolens-formaal/folkeskolens-formaal>

Dall, A. (2022, 8. december). *God økonomi har før styrket færøsk ønske om selvstændighed - men ikke denne gang*. DR.dk. Lokaliseret på:
<https://www.dr.dk/nyheder/politik/god-oekonomi-har-foer-styrket-faeroesk-oenske-om-selvstaendighed-men-ikke-denne-gang>

Decara, M. (25. marts 2022). *Høring af kanonpunkt om Færøerne og Grønland i Rigsfællesskabet med Danmark til folkeskolens historiekanon*. UNICEF Danmark. Lokaliseret på:
<https://dkborn.unicef.dk/wp-content/uploads/Hoering-af-kanonpunkt-om-Faeroerne-og-Groenland-i-Rigsfaellesskabet-med-Danmark-til-folkeskolens-historiekanon-UNICEF-Danmark-og-Groenland.pdf>

Dahlin, U. (2020, 17. december). *Ny bog om Færøernes løsrivelse: Færingerne følte sig som en tæsket hund, der slikkede sine sår*. Information. Lokaliseret på:

<https://www.information.dk/indland/2020/12/ny-bog-faeroernes-loesrivelse-faeringerne-foelt-e-taesket-hund-slikkede-saar>

EVA - Danmarks Evalueringsinstitut. *Flere veje til motivation af dine elever*. Lokaliseret den 18. december 2023, på: <https://www.eva.dk/grundskole/veje-motivation-dine-elever>.

Grevy, C. (2006). *Historiekanonen: Praksis i folkeskolen siden 2006*. Danmarkshistorien.dk. Lokaliseret den 30. december 2023, på:

https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/historiekanonen?tx_historyview_pi1%5Blang%5D=1&cHash=d6684b74af021f4cb7e7c2207a68c29f

Grynberg, S. (2016, 13 maj). *Ny rapport: Historiefaget er i krise*. Folkeskolen. Lokaliseret på:

<https://www.folkeskolen.dk/historie-historie-og-samfundsfag-historieogsamfundsfag/ny-rapp-ort-historiefaget-er-i-krise/390597>

Hovalt, D. (2020, 3. juli). *Aktivist om overmalede statuer i Nuuk og København: For mig handler det ikke om et opgør med danskerne*. Information. Lokaliseret på:

<https://www.information.dk/kultur/2020/07/aktivist-overmalede-statuer-nuuk-koebenhavn-handler-opgoer-danskerne>

Hyllested, T. (2015). *Den åbne skoles rammer, didaktik og pædagogik*. MONA. Aktuell Analyse, 2015, (Nr. 3), s. 63. Lokaliseret på:

[file:///C:/Users/cecil/Downloads/admin.+71512-142783-1-CE%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/cecil/Downloads/admin.+71512-142783-1-CE%20(1).pdf)

Hyllested, T. (2021). *Udeskole- En brugsbog om udeskolens didaktik*. MONA. Litteratur (2021). (Nr.1). (s. 104). Lokaliseret på:

<https://tidsskrift.dk/mona/article/view/125080/171880>

Jensen, S.M. & Behrendt, M.H. et al. (2014). *5 former for motivation*. Eva- Danmarks Evalueringsinstitut, Motivation, 2014, (s. 16-19). Lokaliseret på:

https://www.eva.dk/sites/eva/files/2017-08/5_former_for_motivation.web%20%281%29_0.pdf

Kvantitativ metode, Metodeguiden.au.dk. Lokaliseret den 11. december 2023, på URL:

<https://metodeguiden.au.dk/triangulering/>

Løvstrøm, Q. (2023, 22. maj). *Adjunkt: Vi trænger til at lære hinanden bedre at kende i rigsfællesskabet*. Altinget. Lokaliseret på:

[Adjunkt: Vi trænger til at lære hinanden bedre at kende i rigsfællesskabet - Altinget: Arktis](#)

Mikkelsen, S. H. & Molbæk, M. (2018) Rum for udvikling af praksis-, professions- og forskningsviden. *Studier i læreruddannelse og - profession, 2018* (nr.1), (s. 36). Lokaliseret på:

https://tidsskrift.dk/SLP/article/view/97591/pdf?fbclid=IwAR2dxDXVzyX5b0OTyE_D_aPTgGtuoOUuDiKsEEZtwx4Etcgr3sJWWCH4W9s

Mygind, E. (2010, november). *Klasserommet udenfor*. Skoven i skolen. Lokaliseret på: <https://skoven-i-skolen.dk/viden-om-udeskole/klassemmet-utenfor>

Fredens, K. (2004). *Når tingene taler til os*. Skoven i skolen. Lokaliseret den 15. december 2023, på: <https://skoven-i-skolen.dk/viden-om-udeskole/naar-tingene-taler-til-os>

Triangulering, Metodeguiden.au.dk, Lokaliseret den 11. december 2023 på URL: <https://metodeguiden.au.dk/triangulering/>

VIA og SDCC. *Udeskole kan forebygge børn og unges mistrivsel*. Lokaliseret den 29. november 2023, på:

<https://www.altinget.dk/uddannelse/artikel/via-udeskole-kan-forebygge-boern-og-unges-mistrivsel>

Aarhus Universitet: Arts. (2022). *Historieundervisning skal inddrage elevernes egne møder med fortiden*. Lokaliseret den 30. december 2023, på:

<https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/13647011/historieundervisning-skal-inddrage-elevernes-egne-moder-med-fortiden?publisherId=12670508>

Bilag

Bilag 1. Interviewguide - Historielærer

Temaer	Interviewguide
<p>Tema 1. Lærerens forhold til historiefaget</p>	<p>Hvad synes du om at undervise i historiefaget?</p> <p><i>Det synes jeg rigtigt godt om. Det er et fag der giver en nogle udfordringer i forhold til at gøre det spændende, da det hurtigt kan blive et tørt fag, hvis man ikke sørger for at få elevernes interesse vakt. Så på den måde kan det faktisk være lidt udfordrende, men når først interessen er vakt, så synes jeg faktisk at det er fedt at se interesse de går ind i faget med.</i></p>
<p>Tema 2. Lærerens tilrettelægning i forhold til udeskole</p>	<p>Hvad mener du om udeskolepædagogik?</p> <p><i>Jeg synes det er rigtig godt, men altså jeg kan godt lide at tage ud af huset med dem og de rent faktisk oplever historien tæt på, så noget som at tage på historiske byvandring med dem, hvor de selv står for at skulle fortælle om forskellige ældre bygninger eller statuer eller hvad det nu er. Det gør bare at det bliver mere nærværende for eleverne og de husker faktisk bedre tingene, så jeg er helt klart fan af at vi tager ud af huset og forholder os til historien på en anden måde.</i></p> <p>Hvordan skaber du sammenhæng i læringen mellem det, der foregår inde i klasserummet i forhold til udeskole?</p> <p><i>Det gør jeg først og fremmest med at skabe en forforståelse med det emne, vi er i gang med, også når vi har arbejdet med det, så faktisk tager eleverne med ud så de kan forholde sig til historien uden for skolen.</i></p>
<p>Tema 4. Rigsfællesskabet</p>	<p>Hvad mener du om de to nye kanonpunkter i historiefaget, og her har vi fokus på kanonpunktet "Rigsfællesskabet"?</p> <p><i>Ja, altså Rigsfællesskabet er jo noget jeg normalt først tager fat i, her i 8. klasse så dvs. At det er jo også noget med at som realt samfundsfagslæren og historielæren der går sammen, fordi der er nogle ting som hænger sammen og man kan sige at når vi begynder at arbejde med grundloven og sådanne nogle ting, så kan man også køre videre og så gå over i Rigsfællesskabet bagefter og så snakke om det og der ved jeg at samfundsfagslæren har et forløb som hænger sammen med</i></p>

	<p><i>det og holocaust har vi som realt i 9 klasse, fordi der har vi anden verdenskrig og det vil sige at i stedet for anden verdenskrig så har vi om holocaust eller jøderne, for lige nu er vi tæt på Dragør, så der bruger vi sådan set Dragør, hvor vi har haft nogle jøder som er flygtet den vej over til Sverige.</i></p>
	<p>På hvilken måde tror du, at udeskole kan bidrage til en dybere forståelse af læring af emnet rigsfællesskabet for eleverne?</p> <p><i>Altså nu har jeg ikke været ude selv i forhold til den del, men jeg ved at vi har samfundsfag læreren altid har eleverne med inde i folketinget på et tidspunkt i 8. klasse og det er også en del af det her også kan man sige. Så på den måde er de jo ude og synes altid det er enormt spændende når de har været på Christiansborg.</i></p>

Bilag 2. Elev Interviewene

Tema	Interviewspørgsmål
<p>Interviewer præsenterer formålet med BA</p>	<p>Vi hedder.....</p> <p>Vi skal undersøge om en undervisning ud af skolen kan være gavnlige og motiverende for eleverne.</p> <p>Interviewet er anonymt.</p> <p>Vi skal optage stemmerne for at dokumentere interviewet i vores opgave.</p>
<p>Tema 1. Historiefaget</p>	<p>Hvad synes du om historiefaget?</p> <p>Elev 1: <i>Altså nogle gange synes jeg det er sjovt, hvis det er et sjovt emne, som jeg synes om.</i></p> <p><i>Men nogle gange kan det også være lidt kedeligt, fordi nogle gange sidder vi bare og ser en eller anden film, og skal også skrive et eller andet. Så jeg vil synes det kunne være sjovt, hvis det var vi kunne bevæge os lidt i historien.</i></p> <p>Elev 2: <i>Historie er fint, det er ikke mit yndlingsfag, men det er heller ikke det værste fag jeg synes det er okay nok, det kan dog nogle gange være ret kedeligt at læse tekster igennem om gamle dage og alt det der. Det er altid alinea hvor man skal læse om et eller andet ja, så nogle gange kan det godt være kedeligt når man bare skal læse og besvare opgaver</i></p> <p>Elev 3: <i>Ehmm jeg synes det er sjovt, man lærer mange ting, men nogle gange synes jeg man tager de samme emner rigtig, rigtig, rigtig mange</i></p>

	<p><i>gange, og jeg har hørt om renæssancen 100 gange og der er lidt meget læsning, men det kan man ikke gøre så meget ved.</i></p> <p>Elev 4: <i>Jeg synes det kan være ret kedeligt, men spændende hvis man har den rigtige ting. Den rigtige periode.</i></p> <p>Hvorfor tror du at historiefaget virker teksttungt?</p> <p>Elev 1: <i>Fordi, der er ikke så meget, der er blevet filmet dengang. Og de laver ikke så meget andet, end bare at have skrevet nogle dokumenter ned på et papir og alt muligt, og så har de uddybet det. Så det er, at vi kan læse det, og så skal vi sidde og læse, hvad de har lavet dengang.</i></p>
<p>Tema 2. Historiefaget og motivation</p>	<p>På hvilken måde bliver du motiveret i historieundervisningen?</p> <p>Elev 1: <i>Altså, det gør jeg nok, hvis jeg får at vide, at vi får en lille præmie eller sådan at der sker noget godt ved til sidst, når det er vi har lavet forløbet, at hvis det er de siger okay i skal være stille den næste par gange, og hver gang i er stille får i en stjerne, og når i har fået 10 stjerner, så kan vi have en hyggetime eller et eller andet til sidst, og så, og så kan vi hygge ved at se en film og spille og alt muligt.</i></p> <p>På hvilke måder kan man arbejde på i historiefaget, som virker mere motiverende?</p> <p>Elev 1: <i>Måske kunne man prøve at sige, at man kunne lave flere fremlæggelser i stedet for bare, at man skal sidde og læse noget. Så man kan lave en fremlæggelse, hvor man skal kunne lave noget i de fremlæggelser, så man kan vise et lille rollespil. Af det, hvad der er sket, eller lave en lille video af hvad der er sket. Så det er, at det bliver et projekt, og man ikke bare skal sidde og læse det hele.</i></p> <p>Elev 2: <i>Jeg tror faktisk det er noget min lærer er i gang med nu, hvor i stedet for vi bare læser et eller andet så laver vi videoer om det, så vi laver videoer om nogle af de ting i historiefaget, det synes jeg er virkelig sjovt og så lærer man også meget for så husker man det.</i></p> <p>Elev 3: <i>Øhmm måske lidt mere med opgaver som man kan lave i hånden, så det ikke er computer hele tiden. Så kan jeg også godt lide film, som har relation til undervisningen og noget hvor man skal være med og ikke bare side, men man måske kan tegne, skrive eller et eller andet hvor man også kan være udenfor hvor man laver et eller andet.</i></p>

	<p>Elev 5: Sidste år i 6. klasse så vi meget det der program på DR, Danmarkshistorien, ja.</p>
	<p>Føler du, at jeres interesse for historiefaget bliver mere øget af at være udenfor skolen?</p> <p>Elev 1: Ja. Det vil jeg nok sige, fordi så vil flere måske få interesse i det, så de ikke bare finder ud af, ok vi skal finde ud hvordan vi skal sidde stille i klassen. Altså det er kedeligt, at det er de får at vide, OK historie handler om at vi skal på ture, og vi skal lære alle mulige udenfor, og vi skal ikke bare sidde i skolen og lære noget.</p>
<p>Tema 3. Udeskolepædagogik</p>	<p>Hvad tror du udeskole handler om?</p> <p>Elev 1: Jeg tror at udeskole handler om, at de skal forberedes til det rigtige liv, altså til arbejdslivet. Og at der kommer skuffelser, eller at der kommer glæde. Altså og forskellige præsentationer vi skal lave, hvis det er det arbejde vi vælger.</p> <p>Elev 4: Ehh, udeskole, udskoling niende?</p> <p>Elev 5: Jahhh.</p> <p>Hvordan har du det med at komme ud af klasselokalet i historiefaget?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bliver du distraheret i læring når du er ude i undervisningen? - Synes du at du har mulighed for at fordybe dig mere i undervisningen? <p>Elev 1: Det kan godt være, at man bliver distraheret nogle gange. Så går der en eller anden sød hund forbi, eller et eller andet lige råber noget til en. Men andre gerne så kan det også være fedt hvis man er indelukket fordi så er der ikke distraktioner men nogle gange er det også fedt fordi så sidder man ikke inde i et tomt klasselokale, og bevæger sig også, og man ikke bare sidder stille.</p> <p>Elev 1-Fordybelse: Ja, det kunne man godt sige, fordi så i stedet for at man bare ser et billede af det, og så kan man ikke bare se detaljerne for eksempel hvad der står på en statue, man kan ikke se det på et billede, men det kan man for eksempel se det i virkeligheden.</p> <p>Elev 3: Altså f.eks. har vi været ude ved en strand og der kunne man godt blive lidt distraheret, fordi der er stort og mange ting man kan kigge på og snakke om og man kan hurtigt miste fokus, men jeg synes</p>

faktisk det var fint fordi de var gode til at sige sådan nu skal vi lige i fokus og komme her, og hvis man ligesom har et område man gerne må være på, så synes jeg det er fint.

Elev 4: *Ja altså, nogle gange så synes jeg, at der kan ske flere ting udenfor, dyr der larmer, eller luften kan larme, og der er mere ro i et klasselokale, men det er mere spændende udenfor. Så det er faktisk sjovere*

Synes du, at I som elever burde komme mere eller mindre ud af skolen for at have udeskole undervisning? Hvorfor?

Elev 2: *Altså hvis jeg får lov til at tage på flere ture eller tage ud af skolen, det kommer an på hvilke ture, fordi det er sjovere at tage på ture end at sidde i samme klasselokale hele tiden og nogle ture kan man selvfølgelig lærer en hel masse om, men nogen kan man heller ikke så, men jo det ville jeg synes var en god ide fordi det er sjovere og nogle af tingene kan man også lærer meget af.*

Elev 4: *Jeg synes godt vi kan komme mere ud af skolen, det ville være sjovere i undervisningen. Sjovere, men måske lærer man mere på den gode måde, eller ja.*

Tror du at, hvis du får muligheden for at være mere ude, at du f.eks. lærer mere af historiefaget?

Elev 1: *Så nogle gange, hvis det er et emne jeg vil synes om, så kan det nogle gange være rigtig fedt hvis det er at vi tager ud og oplever noget af det, det vi taler om. Men nogle gange, hvis det er tyndt, så vil jeg også gerne se det i stedet for bare at sidde og læse det, så ville det være godt at komme ud og opleve det, og ikke bare sidde og læse om det.*

Elev 1: *Så nogle gange, hvis det er et emne jeg vil synes om, så kan det nogle gange være rigtig fedt hvis det er at vi tager ud og oplever noget af det, det vi taler om. Men nogle gange, hvis det er tyndt, så vil jeg også gerne se det i stedet for bare at sidde og læse det, så ville det være godt at komme ud og opleve det, og ikke bare sidde og læse om det.*

Elev 2. *Altså hvis jeg får lov til at tage på flere ture eller tage ud af skolen, det kommer an på hvilke ture, fordi det er sjovere at tage på ture end at sidde i samme klasselokale hele tiden og nogle ture kan man selvfølgelig lærer en hel masse om, men nogen kan man heller ikke så, men jo det ville jeg synes var en god ide fordi det er sjovere og nogle af tingene kan man også lærer meget af.*

	<p>Har jeres lærer formået at skabe en sammenhæng om emnet i forhold til det I har lært i klasserummet, og det I har oplevet udenfor?</p> <p><i>Elev 4. Ja, det er til en afslutning på emnet at vi tager på tur, og ser det de har lært om i undervisningen,</i></p>
	<p>Synes du, at du lærer bedre, hvis du har haft et emne i skolen og bagefter kommer udenfor, og skal forholde dig til det i uderummet?</p> <p><i>Elev 1. Ja, for så føler jeg at ligesom så lærer jeg det bare, hvor jeg her vil have et minde med det da jeg lærte det også husker jeg det bedre.</i></p> <p><i>Elev 3. Ja helt sikkert, det vil jeg sige fordi man kan nogle gange misforstå det og man kan begynde at kede sig og så ligger man ikke rigtigt mærke til det man læser bare, men registrere det ikke rigtigt, men hvis man kommer ud og ser det husker man nåh ja det var jo der man var ude og se det der, i stedet for hvis man hele tiden læser, for så er det lidt hvornår var det nu, så det hjælper meget at komme ud og se de ting.</i></p> <p><i>Elev 5. "Ja helt klart, turen skal have et formål, så vi ved hvad vi skal have fokus på og se efter. "Eller hvad vi selv skal stå for, så vi ved det og ikke bare kommer på en tur hvor vi får at vide vi bare kan kigge på det vi ser på stedet, man bliver nødt til at vide noget om det før man tager af sted på turen."</i></p>
	<p>Hvor ofte har du/I undervisning uden for skolen?</p> <p><i>Elev 1: Altså lige nu, jeg er jo lige kommet op i syvende, jeg ved ikke så meget om det. Men indtil videre har vi ikke rigtig haft noget som er ude af skolen, fordi vi er mest sådan læser tekster og sådan noget inde i klassen.</i></p> <p><i>Elev 2: Altså historie? Det tror jeg faktisk aldrig rigtigt, der er folk fra årgangen som har været ude, hvor de har været på strøget og har kigget på nogle historieting, men det har vores klasse aldrig gjort tror jeg, i hvert fald ikke i min gamle klasse, der gjorde vi det aldrig.</i></p>
	<p>Synes du, at I lærer mere, når I er ude og se de områder, I har haft i undervisningen?</p> <p><i>Elev 1: Så nogle gange, hvis det er et emne jeg vil synes om, så kan det nogle gange være rigtig fedt hvis det er at vi tager ud og oplever noget af det, det vi taler om. Men nogle gange, hvis det er tyndt, så vil jeg også</i></p>

	<p><i>gerne se det i stedet for bare at sidde og læse det, så ville det være godt at komme ud og opleve det, og ikke bare sidde og læse om det.</i></p> <p>Føler du at du bliver mere motiveret af at have undervisningen udenfor skolen end i klasserummet?</p> <p>Elev 3. <i>Det føler jeg, fordi skolen viser at de gerne vil gøre noget for eleverne læring, i stedet for at man bare sidder indenfor og siger gå ind på dette her link og de så selv sidder og kigger tøj på Zalando, så føler man også bare at læreren gør noget for vi lærer noget. Så, ja det føler jeg.</i></p> <p>Elev 4. <i>Nej ikke altid, for så vil måske tænke på alt muligt andet når man er udenfor fordi det er udenfor og der sker lidt flere ting udenfor</i></p>
Tema 4. Rigsfællesskab	<p>Har du hørt om Rigsfællesskabet før?</p> <p>Elev 1. ikke rigtigt, nej. Elev 4. <i>Nej, aldrig</i> Elev 5. <i>Ja, min lærer har nævnt det nogle gange.</i></p>

Bilag 3. Uddrag fra PR3 logbog - 7. klassetrin

24-04-2023	<p>Eleverne skulle ud på byvandring (Wonderful Copenhagen) og fremlægge om deres sted og monumenter på engelsk, hver elev skulle fremlægge i 3 minutter. Kriterierne for fremlæggelsen var, at eleverne skulle tale højt og tydeligt, og de måtte ikke læse op af et styk papir, dog måtte de gerne have talekort med stikord. For at skabe ro under turen, har PL besluttet at dele grupperne imellem os tre lærere, så to af grupperne gik med hende, to gik med H. og to gik med V. Hvis man ikke overholdt reglerne med at følge ens egen gruppe, vil man blive sendt hjem og konsekvensen var, at de ikke fik lov til at deltage med resten af ugen. Elev B. havde svært ved at overholde reglerne til at starte med, men efter at han fik en mundtlig advarsel om at PL ville ringe hjem og informere forældrene om hans ulydighed, forsøgte han at tage sig sammen og at overholde reglerne.</p> <p>Eleverne F., T. og S. som normal plejer at skabe meget undervisningsuro i klassen, var meget mere engageret i undervisningen i dag, hvor undervisningen har skiftet læringsmiljø fra indendørs til udendørs.</p>
25-04-2023	<p>Byvandring - havneringen.</p> <p>Eleverne skal tage billeder af deres områder, som de skal fremlægge om. Eleverne har fået at vide af PL. at under vandreturen, vil vi komme rundt til nogle forskellige poster, hvor hver gruppe der har om den pågældende post, kommer til at få 5. minutter til at tage billeder af området. Vi kunne observere at hver gang vi ankom til de fleste poster, tog eleverne ikke billeder af stedet (fokuset var de skulle blandt andet tage billeder af infrastrukturen, legefaciliteter, cykelstier m.m)</p>

	<p>I stedet for stod de bare og talt og fjollet, få grupper lykkes dem at tager billeder af stederne og opretholde fokus på opgaven. Under turen fjoller nogle af eleverne meget og opfører sig lidt barnlige ved at banke på vinduerne til bygningerne vi gik forbi. PL.</p> <p>Klassen var på udflugt med deres parallelklasse, som var måske grund til at skabe denne barnlighed hos drengegruppen. De fleste elever virkede til at de ikke forstod formålet med denne vandretur, og tog turen ikke alvorligt.</p> <p>PL har fortalt eleverne, at hvis de overholdt reglerne og tidsfristen på vandreturen, så havde eleverne mulighed for at holde frokostpause i Fisketorvet. Det skabte en smule ro under turen, men de fleste elever fortsat med ikke at opfylde kriterierne til denne udflugt. Da turen var færdig og underviseren opsummerede dagen, og spurgte til om alle havde fået taget billeder, var der nogle grupper der svarede nej, og at de slet ikke havde registeret og forstået at der skulle tages billeder af de forskellige områder under turen.</p>
<p>27-04-2023 Wonderful Copenhagen byvandring</p>	<p>Observationsskema-27/04/23: Sidste dag i Wonderful Copenhagen, skal de sidste grupper fremlægge deres seværdigheder.</p> <p>Eleverne virker lidt trætte og har svært ved at følge med gennem byvandringen. Da vi ankommer til Kongens Nytorv får eleverne lov til at holde ca. 1 times frokostpause, hvor de selv bestemmer, hvad de skal lave. Vi kunne se, at det hjalp lidt på deres humør, da de havde mulighed for medbestemmelse over deres egen pause.</p> <p>Efter pausen er eleverne lidt mere friske, og vi fortsætter byvandringen. Byvandringen har givet os mulighed for at komme nogle elever mere nært og skabe dermed bedre relationer.</p>

Bilag 4. Interview fra PR3 med 7. klassetrin

Spørgeskema til 7 - RESULTATER			
Spørgeskemaet er <u>anonymt</u> . Det skal kun bruges til vores eksamensopgave i Praktik niveau III i foråret 2023 og bachelorprojekt i efteråret 2023.			
Spørgsmål	Godt/Ja	Neutral	Dårligt/Nej
Hvordan har det været at skulle lave en fremlæggelse ude ved seværdighederne?	10	3	2
Føler du, at det at være ude ved seværdighederne bidrager til din læring? (Kan du måske huske det bedre?)	8	3	2
Uddyb: "Jeg syntes at det var sjovere" "Ja, jeg husker det bedre og jeg synes det er fedt at se tingene fysisk" "Jeg bliver for nervøs" "Jeg synes det er det samme" "Ja, man husker og lærer det bedre"			
Har undervisningen i klassen haft god sammenhæng med byvandringen?	5	7	2
Uddyb: "Jeg syntes godt at vi kunne have lavet mere i klassen" "Ja det meste gav god mening men nogle af videoerne vi så havde ikke rigtig nogen sammenhæng" "Lidt. Det var lidt mærkeligt at vi skulle se de der film" "Jeg synes videoerne er ligegyldige. Jeg vil hellere arbejde" "Jeg synes at de der videoer er lige meget og vi kunne have lavet vores opgave i stedet" "Det ved jeg ikke" "Det har ikke givet mig så meget men det har det nok for nogle"			
Kan du se en større mening med at undervisningen foregår forskellige steder? (At lære historie sker ikke kun i et klasseværelse, men er overalt i samfundet)	7	7	1
Uddyb: "Ja men det kunne være fedt at først fx. at komme på tur og så få noget at vide og så lave opgave" "Nogenlunde" "Ja jeg synes det giver god mening" "Forstår ikke helt" "Synes ikke det giver så meget" "Det ved jeg ikke"			
Synes du, at historiefaget er mere interessant, når vi bruger genstande og seværdigheder?	12	3	
Uddyb: "Ja det er fedt" "Jeg kan ikke rigtig lide at være ude i seværdighederne" "Det er mere spændende" "Det ved jeg ikke" "Ja, specielt når man kan kigge på det"			

Bilag 5 - Didaktisk model for udeskole

